

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра педагогіки і психології
початкової освіти

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ІГРОВИМИ МЕТОДАМИ

Виконала:

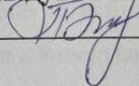
Грушка Валентина Миколаївна
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітня програма «Початкова
освіта»

Науковий керівник:

доктор пед. наук, професор
Бірюк Людмила Яківна

Допущено до захисту
«6» січня 2025 р.

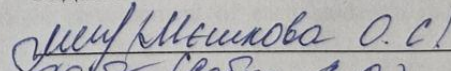
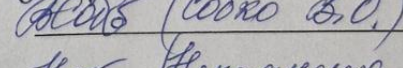
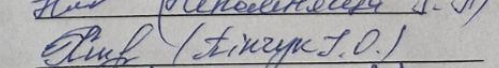
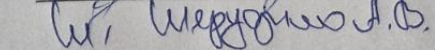
Завідувач кафедри

 Л.Я.БІРЮК

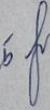
Дата захисту: «24» січня 2025 р.

Оцінка 85B

Підписи членів ЕК:

 Мешкова О.С.
 Собко В.О.
 Грищенко Т.Т.
 Шчербаков А.В.

№ 012/25
21.01.2025

Глухів - 2025

АНОТАЦІЯ

У магістерському дослідженні розглядається проблема формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів через використання ігрових методів у контексті впровадження концепції Нової української школи. Зважаючи на сучасні освітні тенденції, ігрові технології є ефективним інструментом для залучення учнів до активного навчального процесу, сприяють розвитку комунікативних навичок і підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови. У роботі обґрунтовано теоретичні аспекти використання ігрових методів, розроблено модель організації навчання з акцентом на інтерактивність і креативність, а також експериментально перевірено їхню ефективність. Результати дослідження спрямовані на вдосконалення методик викладання іноземних мов у початковій школі відповідно до принципів Нової української школи, орієнтованої на компетентнісний підхід і розвиток індивідуального потенціалу учнів.

Ключові слова: іншомовна комунікативна компетентність, ігрові методи, молодші школярі, Нова українська школа, компетентнісний підхід.

ANNOTATION

This master's research addresses the issue of developing foreign language communicative competence in primary school students through the use of game-based methods within the framework of the New Ukrainian School (NUS) concept. Considering current educational trends, game technologies are an effective tool for engaging students in active learning processes, fostering communication skills, and enhancing motivation to learn a foreign language. The study substantiates theoretical aspects of game-based methods, proposes a model for organizing lessons focused on interactivity and creativity, and experimentally validates their effectiveness. The research results aim to improve foreign language teaching methodologies in primary education, aligning with the NUS principles of a competency-based approach and the development of each student's individual potential.

Keywords: game-based methods, foreign language communicative competence, primary school students, New Ukrainian School, competency-based approach.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ВСТУП	4
Розділ 1. Теоретичні аспекти формування іншомовної комунікативної компетентності.....	8
1.1 Сутність іншомовної комунікативної компетентності.....	8
1.2 Значення ігрових методів у навчанні учнів початкової школи.	23
Розділ 2: Методичні засади використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу НУШ	32
2.1 Дидактичні основи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови	32
2.2 Методика використання ігрових методів у навчанні іноземної мови.	39
2.3 Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами ігрових методів.	49
Розділ 3: Організація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами ігрових технологій	54
3.1 Організація та методика проведення педагогічного експерименту.....	54
3.2 Аналіз результатів експериментального дослідження.	60
3.3 Методичні рекомендації щодо впровадження ігрових методів у процес формування іншомовної комунікативної компетентності.....	67
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ.....	95

ВСТУП

Актуальність теми. У контексті сучасних освітніх реформ та євроінтеграційних процесів особливої актуальності набуває питання формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи. Це зумовлено зростаючою потребою у підготовці молодого покоління до ефективної міжкультурної комунікації та взаємодії у глобалізованому світі.

Навчання іноземної мови в молодшому шкільному віці є важливим етапом у формуванні комунікативної компетентності учнів. Однак традиційні методи викладання не завжди є ефективними для дітей цієї вікової категорії, оскільки вони мають обмежену здатність до концентрації уваги та швидко втомлюються від монотонної діяльності.

Одним із перспективних підходів до вирішення цієї проблеми є використання ігрових методів, оскільки діти молодшого шкільного віку найкраще засвоюють матеріал у процесі гри. Ігри допомагають створити природне мовне середовище, спонукають до активної участі та спілкування іноземною мовою, розвивають мотивацію до вивчення.

Сучасна система освіти ставить за мету не лише набуття учнями теоретичних знань, а й розвиток їхніх комунікативних навичок. Ігрові методи навчання є одним із пріоритетних підходів у освітньому процесі Нової української школи, оскільки сприяють активному залученню дітей і розвитку їхніх творчих здібностей.

Використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів має значні психолого-педагогічні переваги. Ігрова діяльність є провідною для дітей цього віку, тому застосування ігрових методів у навчанні іноземної мови сприяє підвищенню мотивації, зацікавленості та активності учнів.

Водночас у вітчизняній методиці наявні певні "білі плями" щодо теоретичного обґрунтування і практичної реалізації ігрових методів у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

Потребує детального вивчення питання ефективності різних видів ігрової діяльності та їх впливу на розвиток комунікативних навичок.

Використання ігрових методів у навчанні іноземної мови вимагає ретельного психолого-педагогічного обґрунтування та розроблення відповідних методичних рекомендацій. Необхідно визначити, які саме ігрові форми та прийоми є найбільш ефективними для формування різних складників іншомовної комунікативної компетентності.

Дослідники наголошують, що надзвичайно важливим є систематичне використання ігрових методів на уроках іноземної мови у початковій школі. Це сприятиме формуванню в дітей навичок вільної іншомовної комунікації і кращій самореалізації в майбутньому.

Ігрові методи створюють позитивну емоційну атмосферу на уроці, знижують рівень тривожності та мовного бар'єру, що є особливо важливим для молодших школярів. Через гру діти легше засвоюють новий лексичний і граматичний матеріал, розвивають навички аудіювання, говоріння, читання та письма.

Крім того, ігрові методи сприяють розвитку комунікативних навичок, уміння працювати в команді, креативності та критичного мислення. Вони також допомагають створити ситуації, наближені до реального життя, що підвищує практичну значущість навчання іноземної мови.

Актуальність теми дослідження також підтверджується необхідністю вивчення психолого-педагогічних аспектів використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів з метою підвищення ефективності навчального процесу та створення сприятливих умов для успішного оволодіння іноземною мовою учнями початкової школи.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу.

Відповідно до мети визначено такі **завдання дослідження:**

1. Розкрити сутність і структуру іншомовної комунікативної компетентності та значення ігрових методів у навчанні й вихованні молодших школярів на уроках англійської мови.
2. Визначити теоретично-методичні засади використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності.
3. Обґрунтувати дидактичні основи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови.
4. Розробити методику використання ігрових методів у навчанні іноземної мови для формування комунікативної компетентності.
5. Описати технологію формування іншомовної комунікативної компетентності засобами ігрових методів.
6. Експериментально перевірити ефективність запропонованої методики використання ігрових методів.
7. Розробити методичні рекомендації щодо впровадження ігрових методів у процес формування іншомовної комунікативної компетентності.

Об'єкт дослідження - процес формування іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу.

Предмет дослідження – методика використання ігрових методів як засобу формування іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу.

Практична значущість дослідження:

- розроблено та впроваджено в практику методику використання ігрових методів для формування комунікативної компетентності у процесі вивчення англійської мови;
- створено комплекс ігрових завдань для формування іншомовної комунікативної компетентності;
- розроблено методичні рекомендації щодо ефективного впровадження ігрових методів у навчальний процес;
- результати дослідження можуть бути використані вчителями іноземної мови початкової школи для підвищення ефективності навчального процесу.

Методи дослідження: у процесі написання магістерської роботи була використана система загальнонаукових, спеціальних емпіричних і теоретичних методів дослідження. Також використовувалися такі емпіричні методи: опис, порівняння та узагальнення.

Апробація дослідження. У рамках апробації матеріалів дослідження було здійснено участь у науково-практичних заходах, спрямованих на розвиток професійних компетентностей і обговорення актуальних питань у галузі освіти:

- 1) II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Розвиток гнучких умінь (soft skills) у процесі освітньої діяльності: теорія і практика». (м. Глухів, 22 лютого 2024 року). Сертифікат №495, що підтверджує участь і нарахування 6 академічних годин.
- 2) Науково-практичний семінар «Упровадження європейських стандартів у систему освіти в Україні». (Мелітопольський ДПУ імені Богдана Хмельницького, 11 квітня 2024 року). Сертифікат №1104-68, що підтверджує участь і нарахування 3 академічних годин (0,1 кредиту).

Структура роботи. Робота складається зі змісту, вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 104 сторінки.

Розділ 1. Теоретичні аспекти формування іншомовної комунікативної компетентності.

1.1 Сутність іншомовної комунікативної компетентності.

Формування іншомовної комунікативної компетентності молоді становить основу сучасної освітньої системи. Глобалізаційні процеси та європейська інтеграція створюють середовище, де володіння іноземними мовами перетворюється на необхідну умову професійного розвитку. Міжнародний ринок праці потребує фахівців, які не лише володіють професійними навичками, але й здатні вільно спілкуватися іноземними мовами, розуміти культурні особливості різних країн та взаємодіяти в багатонаціональному середовищі. Представлення України на міжнародній арені вимагає від спеціалістів високого рівня володіння іноземними мовами та розуміння міжкультурної комунікації. Розвиток таких навичок забезпечує конкурентоспроможність молодих фахівців та розширює їхні можливості на глобальному ринку праці [57, с. 37].

Комунікативна компетентність - багатогранний феномен у сучасній лінгвістиці та соціальних науках, що виходить далеко за межі простого володіння граматичними конструкціями та лексичним складом мови. Це комплексне явище охоплює здатність індивіда ефективно застосовувати мовні засоби відповідно до соціального контексту, культурних норм та комунікативних цілей. У своїй основі комунікативна компетентність включає розуміння доречності використання певних мовних форм у конкретних ситуаціях спілкування, здатність адаптувати своє мовлення до різних соціальних контекстів, а також уміння інтерпретувати невербальні сигнали та культурні коди співрозмовника.

У сучасному науковому дискурсі комунікативна компетентність розглядається як інтегративна характеристика особистості, що поєднує лінгвістичні знання, соціокультурну обізнаність та практичні навички реалізації комунікативних стратегій. Вона включає здатність встановлювати та підтримувати міжособистісні контакти, передавати та отримувати інформацію, виражати емоції та почуття соціально прийнятним способом. Особлива увага

приділяється етичним аспектам спілкування та культурній сенситивності, що є crucial-компонентами ефективної комунікації в сучасному глобалізованому світі. У практичному вимірі комунікативна компетентність проявляється через здатність особистості досягати поставлених комунікативних цілей, зберігаючи при цьому соціальну гармонію та взаєморозуміння між учасниками спілкування.

За визначенням Чорної В.М., іншомовна комунікативна компетентність становить професійну компетенцію, що характеризується готовністю та здатністю до оволодіння предметними, науковими знаннями в професійному спілкуванні [50, с. 83]. Іншомовна комунікативна компетентність охоплює різні аспекти володіння іноземною мовою та здатності ефективно її використовувати у спілкуванні. Вона формується як інтегрована система різних видів компетентностей, які взаємодіють між собою та доповнюють одна одну. Мовна компетентність становить основу та включає знання лексики, граматики, фонетики та орфографії. Це передбачає здатність будувати речення, використовувати граматичні конструкції та володіти словниковим запасом для висловлення думок [58, с. 15].

Прагматична компетентність є фундаментальним компонентом загальної комунікативної компетентності, що відображає здатність індивіда ефективно використовувати мовні засоби відповідно до конкретної комунікативної ситуації. Вона охоплює комплексне розуміння соціокультурного контексту, включаючи неписані правила спілкування, культурні норми та особливості певного мовного середовища. У межах прагматичної компетентності особливе значення має здатність розпізнавати та адекватно реагувати на імпліцитні смисли, правильно інтерпретувати невербальні сигнали та обирати відповідний реєстр мовлення залежно від формальності ситуації, соціальних ролей учасників комунікації та їхніх взаємовідносин.

Стратегічна компетентність, у свою чергу, виступає своєрідним механізмом подолання комунікативних бар'єрів та забезпечує безперервність спілкування навіть за умов обмеженого володіння мовними ресурсами. Вона включає набір компенсаторних стратегій, таких як використання парафразу,

описових конструкцій, невербальних засобів комунікації, а також уміння застосовувати альтернативні способи вираження думки при виникненні лінгвістичних труднощів. Важливим аспектом стратегічної компетентності є також здатність до моніторингу власного мовлення, своєчасного виявлення та виправлення комунікативних помилок, що сприяє підвищенню ефективності міжкультурної взаємодії та досягненню поставлених комунікативних цілей.

Бернацька О.В. та Комогорова М.І. наголошують, що формування комунікативної компетентності потребує створення атмосфери, яка сприяє спілкуванню та стимулює мовленнєву діяльність учнів [2, с. 157]. Іншомовна комунікативна компетентність охоплює різні аспекти володіння іноземною мовою та включає кілька взаємопов'язаних компонентів, кожен з яких відіграє роль у формуванні здатності до ефективного іншомовного спілкування. Лінгвістична компетенція становить основу іншомовної комунікативної компетентності. Вона передбачає розуміння та практичне володіння граматичною системою мови, лексичним запасом та правильною вимовою. Це дозволяє будувати речення, використовувати відповідні слова та чітко артикулювати звуки іноземної мови [61, с. 4].

Соціокультурна та дискурсивна компетенції являють собою фундаментальні складові сучасної іншомовної освіти, де перша виступає комплексним феноменом, що інтегрує в собі не лише лінгвістичні знання, а й глибоке розуміння культурного контексту мови, що вивчається, включаючи традиції, звичаї, соціальні норми та патерни комунікативної поведінки, характерні для носіїв мови, що в сукупності формує підґрунтя для ефективної міжкультурної комунікації та мінімізації потенційних культурних непорозумінь, тоді як дискурсивна компетенція концентрується на формуванні здатності продукувати когерентні, логічно структуровані висловлювання різних типів, охоплюючи широкий спектр комунікативних ситуацій від діалогічного мовлення та участі в дискусіях до створення монологічних висловлювань та текстів різноманітних жанрів, що передбачає глибоке розуміння текстової архітекτονіки та майстерне володіння мовними засобами для конструювання ефективних

комунікативних повідомлень, які відповідають конкретним комунікативним цілям та ситуативним контекстам, що в результаті забезпечує формування цілісної комунікативної компетентності особистості в контексті міжкультурної взаємодії.

У молодшому шкільному віці формування іншомовної комунікативної компетентності пов'язане із соціально-особистісним розвитком дитини. В цей період відбувається формування світогляду, розвиток самосвідомості, засвоєння моральних норм та правил поведінки. Діти вчаться будувати стосунки з однолітками та дорослими, розвивають навички співпраці та взаємодії. Рівень розвитку особистісних рис залежить від спрямованості навчального процесу, організації практичних занять учнів та розвитку їхньої комунікативної компетенції. Вивчення іноземної мови починається з першого або другого класу [23, С. 106-110].

Процес опанування іноземної мови у молодшому шкільному віці характеризується унікальними психофізіологічними особливостями, що створюють сприятливі умови для ефективного засвоєння нового лінгвістичного матеріалу та формування комунікативних компетенцій. Підвищена пластичність мозкових структур, природна допитливість та гнучкість когнітивних процесів у цьому віковому періоді забезпечують оптимальні передумови для успішного оволодіння іншомовним матеріалом з істотно меншими затратами ментальних ресурсів порівняно з іншими віковими категоріями, при цьому паралельно відбувається інтенсивний розвиток загальних мовленнєвих здібностей, включаючи вдосконалення навичок використання рідної мови, формування металінгвістичної свідомості та комунікативної компетентності, що в комплексі сприяє становленню гармонійно розвиненої мовної особистості, здатної до ефективної комунікації в багатомовному середовищі та характеризується розвиненими навичками формулювання думок, побудови граматично коректних синтаксичних конструкцій та ведення змістовного діалогічного мовлення як іноземною, так і рідною мовами.

Вивчення нової мови активізує пізнавальні процеси дитини. Школярі розвивають пам'ять, вчаться аналізувати та порівнювати мовні явища, що сприяє розвитку логічного мислення. При цьому міжпредметні зв'язки допомагають створити цілісну картину світу в свідомості учня. Наприклад, вивчаючи назви тварин англійською мовою, діти можуть повторювати матеріал з природознавства. Вивчаючи числа, вони закріплюють знання з математики. Такий інтегрований підхід робить навчання ефективним та цікавим для учнів [29].

Лексична компетентність як комплексне явище розвивається в тісному взаємозв'язку з усіма навчальними дисциплінами шкільної програми, створюючи цілісну систему знань та вмінь. Такий інтегрований підхід забезпечує глибше розуміння мовних явищ, оскільки учні мають можливість спостерігати функціонування лексичних одиниць у різноманітних контекстах та практичних ситуаціях. При цьому відбувається природне засвоєння нової лексики через встановлення асоціативних зв'язків між предметними галузями, що суттєво підвищує ефективність запам'ятовування та подальшого використання вивченого матеріалу.

Міжпредметна інтеграція у процесі формування лексичної компетентності має важливе значення для оптимізації навчального навантаження учнів та розвитку їхнього системного мислення. Спираючись на вже засвоєні знання з різних предметів, школярі легше сприймають новий матеріал, встановлюють логічні зв'язки між поняттями та явищами, що вивчаються в рамках різних дисциплін. Такий підхід не лише полегшує процес засвоєння нової інформації, але й сприяє формуванню цілісної картини світу, розвитку аналітичних здібностей та вмінню застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Принцип інтерактивності становить базис у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності. Цей підхід залучає учнів до навчального процесу, де вони стають головними дійовими особами. Використання автентичних матеріалів, як-от іншомовні газети, журнали, аудіо- та відеозаписи, створює природне мовне середовище. Це занурює учнів в

реальний контекст використання мови та розуміння її застосування. Моделювання комунікативних ситуацій, як-от діалоги в магазині, розмови по телефону чи обговорення повсякденних тем, розвиває спонтанне мовлення [1].

Інтерактивний підхід у вивченні іноземних мов являє собою комплексну педагогічну стратегію, що базується на активній взаємодії між учасниками освітнього процесу. Сутність даного підходу полягає у створенні динамічного навчального середовища, де групові дискусії, рольові ігри та проектна робота стають основними інструментами засвоєння мовного матеріалу. В процесі такої взаємодії учні природним чином розвивають навички усного мовлення, аудіювання та спонтанної комунікації, що значно перевищує ефективність традиційного монологічного викладання. Викладач у цьому контексті виступає не як джерело знань, а як організатор навчального процесу, який створює оптимальні умови для мовної практики та сприяє розвитку комунікативних компетенцій учнів.

Технологічна інтеграція в процес формування іншомовної комунікативної компетентності відкриває принципово нові можливості для навчання. Сучасні цифрові інструменти дозволяють створювати віртуальні мовні середовища, де учні можуть практикувати різні аспекти мовленнєвої діяльності в режимі реального часу. Інтерактивні платформи, мультимедійні ресурси та онлайн-комунікація значно розширюють спектр навчальних можливостей, роблячи процес вивчення мови більш захоплюючим та ефективним. Важливо відзначити, що технологічні інновації не лише підвищують мотивацію учнів, але й дозволяють індивідуалізувати навчальний процес, враховуючи особливості та потреби кожного учня.

Функціональний підхід до засвоєння іншомовної лексики представляє собою методологічну основу, що радикально відрізняється від традиційного механічного запам'ятовування слів. Даний підхід базується на принципі контекстуального вивчення лексичних одиниць, де нові слова засвоюються через їх активне використання в реальних комунікативних ситуаціях. Такий метод дозволяє учням формувати природні асоціативні зв'язки між словами та їх

практичним застосуванням, що суттєво підвищує рівень запам'ятовування та коректного використання лексичного матеріалу.

Інтеграція інтерактивного підходу, сучасних технологій та функціонального вивчення лексики створює синергетичний ефект у формуванні іншомовної комунікативної компетентності. Така комплексна методологія забезпечує не лише ефективне засвоєння мовного матеріалу, але й розвиває критичне мислення, творчі здібності та соціальні навички учнів. В результаті формується цілісна система компетенцій, що дозволяє учням вільно орієнтуватися в іншомовному середовищі та ефективно використовувати набуті знання в реальних життєвих ситуаціях. Важливо підкреслити, що такий підхід до навчання відповідає сучасним освітнім стандартам та вимогам глобалізованого суспільства.

Деркач Ю. та Чорна Ю. розглядають використання вправ та ігор комунікативного спрямування як засіб формування іншомовної компетентності [14, с. 242]. Ігрові методи формують іншомовну фахову компетенцію, створюють природне мовне середовище та активізують комунікативну діяльність учнів. У процесі гри відбувається засвоєння мовного матеріалу та розвиток мовленнєвих навичок. Ігрові методи у формуванні іншомовної професійно-комунікативної компетентності створюють навчальне середовище, стимулюють пізнавальну активність учнів та забезпечують залученість до навчального процесу [4, с. 43].

Теоретичні засади формування іншомовної компетентності в учнів базуються на системному підході, який охоплює розвиток комунікативних навичок та створення автентичного мовного середовища в процесі навчання. Ключовим аспектом у формуванні мовленнєвої компетенції є забезпечення природності комунікативного процесу, що досягається через впровадження сучасних методик викладання, які максимально наближають навчальне середовище до реальних ситуацій спілкування. Особлива увага приділяється культурологічному компоненту, який є невід'ємною частиною формування комунікативної компетентності та сприяє глибшому розумінню як мовних особливостей, так і культурного контексту. У процесі навчання іноземної мови

важливо створювати умови, де студенти можуть активно взаємодіяти, використовуючи мову як інструмент реального спілкування. Системний підхід до організації навчального процесу передбачає інтеграцію різних методів та прийомів, що забезпечують ефективне засвоєння мовного матеріалу та формування стійких комунікативних навичок. Це дозволяє досягти високого рівня мовної компетентності та підготувати студентів до реального спілкування в іншомовному середовищі.

Паршикова О.А. вивчає формування основ міжкультурної комунікативної компетентності в учнів початкової школи, зосереджуючись на навчанні німецької мови [38, с. 5]. Методика навчання іноземних мов зосереджується на формуванні міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів, враховуючи їхні вікові особливості та психологічні характеристики. Методичні рекомендації для різних вікових груп охоплюють організацію навчального процесу та різноманітні форми і методи роботи [44].

У сфері методики викладання іноземних мов формування іншомовної комунікативної компетентності базується на емпірично підтверджених засобах навчання. Такий науково обґрунтований підхід забезпечує структуровану організацію навчального процесу та демонструє значущі результати у розвитку мовленнєвих навичок учнів. Особливу роль у розвитку мовленнєвих навичок у молодшому шкільному віці відіграють наративні технології. Їх впровадження створює автентичні комунікативні ситуації, що стимулюють мовленнєву активність учнів та сприяють розвитку їх творчого потенціалу. Інтеграція різноманітних методів та технологій у навчальний процес має комплексний позитивний вплив на розвиток комунікативних навичок, формування міжкультурної компетентності та підвищення внутрішньої мотивації до вивчення іноземної мови.

Дослідження показують, що на мовленнєвий розвиток учнів суттєво впливають індивідуальні психологічні особливості та специфіка навчального середовища. Синергія сучасних дидактичних засобів і технологій із традиційними методами навчання створює ефективну основу для формування

іншомовної комунікативної компетентності серед учнів різних вікових категорій, що значно підвищує результативність навчального процесу в цілому. Емпіричні дослідження підтверджують, що такий інтегрований підхід до навчання іноземних мов демонструє статистично значущі показники покращення мовленнєвих навичок та загального рівня володіння мовою серед учнів різних вікових груп.

У процесі формування іншомовної лексичної компетентності в НУШ використовуються різні види навчальної діяльності, що забезпечує різноманітність форм роботи та залученість учнів до навчального процесу. Інтеграція у навчанні іноземної мови формує світогляд та забезпечує засвоєння матеріалу через міжпредметні зв'язки та комплексний підхід до навчання [34, с. 80].

Стратегічна компетенція в контексті вивчення англійської мови розглядається як важливий компонент, що дозволяє компенсувати недостатній рівень мовної компетенції через різноманітні комунікативні стратегії. Паралельно з цим, соціокультурна компетенція виступає невід'ємною складовою іншомовної комунікативної компетентності, забезпечуючи ефективну міжкультурну комунікацію через засвоєння культурологічних знань та їх практичне застосування у процесі спілкування.

Формування комунікативної компетентності учнів базується на особистісно-діяльнісному підході, який передбачає індивідуалізацію навчального процесу з урахуванням особистісних характеристик, інтересів та здібностей кожного учня. Такий підхід створює оптимальні умови для розвитку комунікативних навичок через активну участь у навчальному процесі, створення ситуацій успіху та підтримку творчої ініціативи, що сприяє формуванню необхідних мовленнєвих навичок та особистісних якостей для ефективної комунікації в різноманітних культурних контекстах.

У сучасному освітньому процесі значну роль відіграє застосування мобільних технологій та інтерактивних ігрових платформ, які створюють ефективне середовище для розвитку іншомовної лексичної компетентності

учнів. Технологічні засоби забезпечують інтерактивність у засвоєнні нового матеріалу та дозволяють формувати індивідуальну траєкторію навчання, враховуючи рівень знань та темп засвоєння матеріалу кожним учнем, що значно підвищує ефективність навчального процесу.

Лобачук І. розглядає застосування ситуативного методу навчання у викладанні іноземної мови, який створює умови для використання мови в комунікативних ситуаціях [31, с. 90]. Тренінгові вправи для молодших школярів формують комунікативні навички та розвивають впевненість у використанні іноземної мови. Такий підхід створює середовище для практики мовлення та подолання мовного бар'єру [39, с. 153].

При навчанні фонетики на початковому ступені школи важливо враховувати індивідуально-психологічні особливості учнів, оскільки це забезпечує ефективне засвоєння звукової системи мови та формування правильної вимови відповідно до персональних характеристик кожної дитини. У сучасному освітньому процесі особливу роль відіграє використання онлайн-ігор для формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи, що дозволяє ефективно застосовувати цифрові технології у навчальному процесі.

В умовах реалізації концепції Нової української школи трансформується роль вчителя у впровадженні методів навчання на уроках іноземної мови, де професійна компетентність педагога, використання сучасних освітніх технологій та створення відповідного навчального середовища стають ключовими факторами успішної реалізації освітніх реформ. Ігрові методи в початковій школі сприяють всебічному розвитку учнів, формуючи їхню комунікативну компетентність, творче мислення, соціальні навички, емоційний інтелект та пізнавальну активність, а систематичне використання ігрових форм роботи створює природне мовне середовище для розвитку комунікативних навичок.

Використання ігрових технологій у навчанні іноземної мови молодших школярів має комплексний характер. Вони моделюють комунікативні ситуації, активізують спонтанне мовлення, знижують мовний бар'єр та спонукають до

вивчення іноземної мови. В ігровій діяльності учні засвоюють мовні структури, розвивають навички аудіювання, говоріння, читання та письма. Різноманітність ігрових форм забезпечує всебічний розвиток мовленнєвих компетенцій та підтримує інтерес до навчання [19, с. 41].

Методика навчання англійської мови в початковій школі формує основу професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи [49, с. 217]. Педагогічна майстерність включає розуміння психологічних особливостей молодших школярів, володіння методами навчання та здатність створювати сприятливе навчальне середовище. Майбутні вчителі опановують різноманітні підходи до викладання, вчать планувати уроки та оцінювати прогрес учнів [54, с. 90].

Формування англомовної фонетичної компетенції в учнів початкової школи є складним процесом, що вимагає систематичної та послідовної роботи над звуковою системою мови. Під час навчання діти опановують правильну вимову звуків, засвоюють характерні інтонаційні моделі та опрацьовують ритмічні структури англійської мови через інтеграцію фонетичних вправ у ігрову діяльність, що значно підвищує ефективність та привабливість навчального процесу. Важливим елементом формування фонетичних навичок є використання різноманітних аудіоматеріалів, римівок, пісень та спеціалізованих фонетичних ігор, які сприяють розвитку правильної вимови та фонематичного слуху.

У контексті формування іншомовної граматичної компетентності особливого значення набуває впровадження сучасних цифрових технологій, які суттєво розширюють навчальні можливості. Використання інтерактивних вправ, спеціалізованих онлайн-платформ та мобільних додатків створює сприятливі умови для практичного застосування граматичних структур у різноманітних контекстах. Ефективність засвоєння граматичного матеріалу підвищується завдяки його візуалізації, можливості автоматичної перевірки виконаних завдань та забезпеченню необхідної кількості повторень для закріплення граматичних правил.

Соломаха А. підкреслює, що впровадження цифрових технологій у процес вивчення граматики потребує методичного обґрунтування та систематичного підходу. Педагоги розробляють комплекси вправ, які поєднують традиційні методи навчання з інноваційними технологіями. Цифрові інструменти дозволяють створювати індивідуальні траєкторії навчання, враховуючи рівень підготовки та темп роботи кожного учня. Система автоматизованого оцінювання надає учням миттєвий зворотний зв'язок, що допомагає своєчасно виявляти та виправляти помилки. Граматичні тренажери, інтерактивні таблиці та схеми роблять процес засвоєння граматичних структур більш наочним та зрозумілим. Використання ігрових елементів у цифрових завданнях підтримує мотивацію учнів та створює позитивне ставлення до вивчення граматики [47, с. 126].

Наявність в учнів смартфонів та планшетів уможливило продовження навчання поза межами класної кімнати. Домашні завдання з граматики можуть виконуватися в інтерактивному форматі, що підвищує залученість учнів до навчального процесу. Мобільні додатки з вивчення мови пропонують різноманітні граматичні вправи, адаптовані до рівня користувача. Гейміфікація навчального процесу через системи балів, рейтингів та винагород стимулює регулярну практику граматичних навичок. Інтеграція соціальних елементів, таких як можливість змагатися з однокласниками або ділитися досягненнями, створює додаткову мотивацію до навчання [47, с. 126].

Емпіричні дані підтверджують позитивний вплив інтегрованого застосування цифрових технологій на розвиток граматичної компетентності учнів. Використання технологічних рішень стимулює розвиток самостійності в навчальному процесі, надаючи учням можливість планувати власну освітню траєкторію та здійснювати моніторинг особистого прогресу. Цифрові платформи забезпечують викладачів потужним інструментарієм для відстеження успішності кожного учня та внесення необхідних корективів у навчальну програму, а адаптивні системи автоматично генерують завдання оптимального рівня складності, що сприяє ефективному засвоєнню граматичного матеріалу.

Сучасна методологія формування іншомовної компетентності характеризується динамічністю та потребує систематичного оновлення відповідно до актуальних освітніх вимог. При розробці навчальних матеріалів особлива увага приділяється психологічним характеристикам учнів, їхнім індивідуальним інтересам та навчальним потребам. Синергія традиційних педагогічних підходів та інноваційних освітніх технологій створює оптимальне середовище для навчання, а розробка спеціалізованих методик враховує особливості роботи з різними віковими категоріями та рівнями мовної підготовки учнів.

Формування іншомовної комунікативної компетентності становить динамічний процес, який потребує систематичного дослідження та вдосконалення методів навчання. Педагогічна спільнота активно обмінюється досвідом, розробляє нові підходи та адаптує міжнародні практики до українського освітнього контексту. Науково-методичні дослідження в цій галузі сприяють підвищенню якості мовної освіти та формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективної комунікації в міжнародному середовищі [52, с. 1422].

Вдосконалення здатності до іншомовного спілкування учнів є комплексним педагогічним процесом, що вимагає гармонійного поєднання традиційних методик викладання з інноваційними технологіями навчання. Створення оптимального навчального середовища, яке враховує індивідуальні особливості кожного учня, виступає фундаментальною умовою успішного оволодіння іноземною мовою. Систематична робота над розвитком мовленнєвих навичок, що включає різноманітні види мовленнєвої діяльності, забезпечує поступове формування необхідних компетенцій. Постійне оновлення та вдосконалення методичного інструментарію, впровадження сучасних освітніх технологій та інтерактивних методів навчання сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу та якості мовної підготовки. Результатом такого комплексного підходу стає формування компетентних користувачів іноземної мови, здатних до ефективної комунікації в різноманітних життєвих ситуаціях.

Формування іншомовної комунікативної компетентності у молодшому шкільному віці є унікальним процесом, який передбачає інтеграцію лексичних, граматичних, фонетичних і комунікативних навичок у єдину функціональну систему. Молодший шкільний вік є оптимальним для розвитку таких навичок, адже діти цього віку володіють підвищеною здатністю до засвоєння нової інформації завдяки пластичності мозку, природній допитливості та активним когнітивним процесам. Ці фактори створюють сприятливі умови для ефективного вивчення іноземних мов та формування базових комунікативних умінь.

Інтерактивні методи навчання, які включають використання автентичних матеріалів, моделювання реальних комунікативних ситуацій і активну взаємодію між учнями, відіграють вирішальну роль у процесі формування іншомовної компетентності. Такі підходи дозволяють дітям не лише засвоювати новий матеріал, але й застосовувати його у практичній діяльності, розвиваючи при цьому мовленнєві навички, здатність до співпраці та критичне мислення.

Особливе значення у процесі формування іншомовної компетентності має використання міжпредметних зв'язків. Інтеграція знань з різних дисциплін дозволяє дітям закріплювати лексичні та граматичні одиниці через їхнє практичне застосування у реальних контекстах. Наприклад, вивчення назв тварин англійською мовою може бути інтегроване з уроками природознавства, а опрацювання чисел – з уроками математики. Такий підхід не лише сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, але й формує цілісне бачення світу.

Таким чином, формування іншомовної комунікативної компетентності у молодшому шкільному віці є комплексним процесом. Іншомовна комунікативна компетентність – це здатність повноцінно спілкуватися іноземною мовою в усній і письмовій формах в різноманітних ситуаціях для вирішення завдань міжособистісної і міжкультурної взаємодії. Це є складним і багатограним феноменом, який охоплює кілька ключових компонентів, таких як лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний і стратегічний. Ці компоненти формують цілісну здатність особистості до ефективного спілкування у

багатомовному та міжкультурному середовищі. Лінгвістичний компонент забезпечує знання лексики, граматики, фонетики та синтаксису, соціокультурний розвиває розуміння культурних норм і традицій, прагматичний забезпечує адаптацію мовленнєвих засобів до конкретних ситуацій, а стратегічний дозволяє долати мовленнєві бар'єри через використання компенсаторних стратегій.

1.2 Значення ігрових методів у навчанні та вихованні учнів початкової школи

У сучасній початковій освіті використання інноваційних підходів, особливо ігрових методів, при вивченні іноземної мови демонструє значне підвищення ефективності навчального процесу завдяки створенню природного середовища для засвоєння матеріалу. Гра залишається важливим елементом розвитку дитини молодшого шкільного віку, виступаючи потужним інструментом для формування психічних процесів та пізнавальної активності. В освітньому процесі ігрова діяльність виконує подвійну функцію: з одного боку, вона є розважальним елементом, що підтримує інтерес та мотивацію учнів, а з іншого - слугує ефективним засобом навчання та розвитку особистості. Ігрові методики створюють оптимальні умови для соціалізації молодших школярів, формування їхніх комунікативних навичок та засвоєння соціального досвіду через активну взаємодію з однолітками. Використання ігрових технологій у навчанні іноземної мови дозволяє гармонійно поєднати освітні цілі з природною потребою дітей у грі, забезпечуючи комплексний розвиток особистості учня через включення його у захоплюючу навчально-ігрову діяльність.

Гра є особливим видом діяльності, через який дитина засвоює соціальний досвід, пізнає навколишній світ та всебічно розвивається, що підкреслює її фундаментальне значення в освітньому процесі. Впровадження ігрових технологій у навчання іноземної мови створює сприятливу атмосферу в початковій школі, формуючи позитивне ставлення до навчального процесу та підвищуючи мотивацію учнів до вивчення мови. Ігрові методи активізують розумову діяльність молодших школярів та стимулюють розвиток їхніх когнітивних процесів, що є позитивним для ефективного засвоєння навчального матеріалу.

У процесі ігрової діяльності відбувається комплексний розвиток уваги, мислення, пам'яті та уваги учнів, що створює міцну основу для засвоєння мовного матеріалу та формування мовленнєвих навичок. Емоційна залученість учасників у процес гри сприяє ефективному запам'ятовуванню нової інформації

та її подальшому застосуванню в різноманітних комунікативних ситуаціях. Використання ігрових методів у навчанні іноземної мови демонструє високу результативність у створенні природного мовного середовища, подоланні мовного бар'єру та розвитку комунікативної компетентності молодших школярів.

Дидактичні ігри на уроках англійської мови формують комунікативні навички та розвивають пізнавальну активність учнів. Через ігрову діяльність діти засвоюють новий матеріал та використовують його в мовленні, що закріплює знання. При виборі ігрових методів навчання враховуються вікові особливості учнів, оскільки кожен віковий період має специфічні потреби та інтереси. Ігрові завдання відповідають рівню розвитку дітей, їхнім пізнавальним можливостям та емоційним потребам. Такий підхід забезпечує результативність навчального процесу та формує комунікативну компетентність [15, с. 164].

В контексті сучасної початкової освіти особистісно-орієнтоване навчання англійської мови реалізується через впровадження інтерактивних технологій, зокрема ігрових методів. У рамках концепції Нової української школи розвиток діалогічного мовлення молодших школярів набуває особливого значення, де систематичне використання ігрових методів створює природні мовленнєві ситуації та стимулює спонтанне спілкування учнів, сприяючи розвитку навичок взаємодії та діалогу.

Ігрові форми роботи виступають ефективним засобом формування іншомовної комунікативної компетентності школярів, створюючи природне середовище для спілкування. Важливим аспектом є розвиток творчого потенціалу молодших школярів засобами арт-терапії в освітньому дозвіллі, де ігрові методи є невід'ємним компонентом творчого розвитку. Формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи відбувається через ігрову діяльність, яка створює позитивну мотивацію до навчання.

В організації компетентнісно-орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі ігрові методи розглядаються як основний засіб формування

комунікативних навичок. Методика навчання англійської мови у початковій школі базується на ігровій діяльності, що забезпечує ефективне засвоєння мовного матеріалу. Впровадження ігрових методів під час вивчення іноземної мови не лише формує позитивне ставлення до навчання, але й активно залучає учнів до освітнього процесу, створюючи сприятливе середовище для розвитку мовленнєвих компетенцій.

Шокал В.І. та Кравець О.Є. аналізують психолого-педагогічні аспекти реалізації інтерактивних методів навчання молодших школярів на уроках англійської мови в умовах НУШ, де ігрові методи становлять основу навчального процесу [54, с. 90]. Ігрові технології навчання іноземних мов впливають на розвиток особистості учня. Такий підхід включає засвоєння мовного матеріалу, формування особистісних якостей, розвиток критичного мислення, творчих здібностей та соціальних навичок [4, с. 43].

Багатофункціональність ігор у процесі навчання іноземних мов розкривається через комплекс взаємопов'язаних функціональних аспектів, що забезпечують ефективне опанування мовою. На першому плані постає навчальна функція, яка відповідає за фундаментальне засвоєння знань та формування базових мовленнєвих навичок, створюючи міцну основу для подальшого мовного розвитку. Паралельно реалізується розвивальна функція, що активізує когнітивні процеси, зокрема пам'ять, увагу та мислення, сприяючи загальному інтелектуальному розвитку учнів. Не менш важливою є виховна функція, яка через ігрову діяльність формує ключові особистісні якості та навички міжособистісної взаємодії, розвиваючи здатність до конструктивної співпраці. Завершальною, але надзвичайно значущою виступає мотиваційна функція, що не лише підтримує стійкий інтерес до вивчення іноземної мови, але й створює необхідний позитивний емоційний фон, який є критично важливим для ефективного засвоєння навчального матеріалу.

Бутова М. досліджує роль вчителя у впровадженні ігрових методів на уроках іноземної мови, розглядаючи організацію та проведення ігрової діяльності [7, с. 142]. Ігрові форми роботи формують компетентності особистості

в умовах Нової української школи, створюючи середовище для розвитку та навчання. Використання ігрової діяльності формує іншомовну лексичну компетентність, систематичне застосування якої підвищує ефективність навчального процесу [10, с. 144].

Навчальна гра є потужним інструментом педагогічного впливу, що активно залучає учнів до освітньої діяльності та сприяє комплексному розвитку їхніх когнітивних функцій, включаючи мислення, уяву та увагу. В умовах ігрової діяльності діти природним чином розвивають здатність до прийняття рішень та пошуку креативних розв'язків різноманітних ситуацій, що формує їхнє критичне мислення та творчий потенціал. Створення позитивної емоційної атмосфери через застосування ігрових методів значно підвищує мотивацію до навчання та забезпечує активну участь кожного учня в освітньому процесі, сприяючи ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку соціально-комунікативних навичок.

Ігрова діяльність демонструє високу результативність у навчальному процесі, особливо у контексті вивчення іноземних мов, формуючи стійкі пізнавальні інтереси та підвищуючи внутрішню мотивацію учнів до опанування мовним матеріалом. Використання комунікативно спрямованих вправ та ігор у молодшому шкільному віці виявляється особливо ефективним, оскільки враховує психологічні та вікові особливості дітей цього періоду. Створення природного мовного середовища через ігрові методи активізує мовленнєву діяльність учнів, сприяє формуванню іншомовної компетентності та забезпечує стійку мотивацію до вивчення іноземної мови.

За результатами досліджень Івасів Н., застосування ігрових методів навчання у формуванні іншомовної професійно-комунікативної компетентності підвищує засвоєння матеріалу [18, с. 15]. Комар О. розглядає ігрові методи у структурі комунікативного підходу до навчання англійської мови, аналізуючи їх роль у створенні ситуацій спілкування [25, с. 110]. Лихачова Г.В. та Теличко Н.В. досліджують використання ігрових методів під час формування фонетичної компетентності на початковому етапі навчання [32, с. 46].

В умовах сучасної освіти інтеграція ігрових методів у процес навчання іноземної мови набуває особливої актуальності, оскільки сприяє формуванню цілісного сприйняття мовного матеріалу та підвищує ефективність засвоєння знань. Варто відзначити важливість використання тренінгових ігор для розвитку комунікативних навичок молодших школярів, що створює оптимальні умови для активної мовленнєвої практики та природного засвоєння мовних конструкцій. При цьому особливу увагу необхідно приділяти врахуванню індивідуальних особливостей учнів при виборі ігрових методів навчання, оскільки саме такий підхід забезпечує максимальну результативність освітнього процесу та сприяє розкриттю потенціалу кожного учня.

Пригара А.С. досліджує застосування онлайн-ігор у формуванні іншомовної комунікативної компетентності, аналізуючи створення інтерактивного навчального середовища [42, с. 145]. Шемеляк Н. вивчає використання ігрових технологій для формування комунікативної компетентності, що розвивають мовленнєві навички [53, с. 274]. Хаджинова І. розглядає значення ігрових методів у підготовці майбутніх учителів початкової школи, зосереджуючись на оволодінні ігровими технологіями [49, с. 218].

У сучасній педагогічній практиці систематичне використання ігрових методів відіграє ключову роль у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів початкових класів Нової української школи. Дидактичні ігри на уроках англійської мови демонструють високу ефективність у засвоєнні мовного матеріалу, одночасно сприяючи розвитку самостійності, ініціативності та креативності учнів. Упровадження інтерактивних ігрових технологій у початковій школі створює оптимальні умови для особистісно-орієнтованого навчання та індивідуального розвитку кожного учня.

Ігрові методи в контексті НУШ особливо ефективні для розвитку діалогічного мовлення та формування комунікативних навичок у природному середовищі. Сучасні дослідження підтверджують, що застосування ігрових технологій, мобільних додатків та інтерактивних платформ значно підвищує мотивацію учнів до вивчення іноземної мови. Важливим аспектом успішного

впровадження ігрових методів є їх ретельний підбір відповідно до вікових особливостей та інтересів учнів, що безпосередньо впливає на результативність навчального процесу.

Лобачук І. досліджує значення ситуативних ігор у створенні комунікативних ситуацій, що сприяє засвоєнню мовного матеріалу та розвитку мовленнєвих навичок [31, с. 90]. Ігрові методи навчання формують іншомовну комунікативну компетентність учнів початкової школи, створюючи середовище для спілкування та забезпечуючи мотивацію до навчання. Методичне використання ігрових методів сприяє засвоєнню мовного матеріалу, розвитку особистості учня, формуванню соціальних навичок та позитивного ставлення до навчання [17, с. 457].

Ефективність впровадження ігрових методів у процес навчання та виховання учнів початкової школи є науково підтвердженим фактом у сучасній педагогіці. Застосування ігрових технологій у навчальному процесі створює природне мовне середовище, що відповідає психологічним особливостям молодших школярів та сприяє розвитку їхніх комунікативних навичок. Різноманітність ігрових форм роботи забезпечує стійкий інтерес учнів до навчання, формування мовленнєвих компетенцій та розвиток творчих здібностей.

Багатоаспектний вплив ігрових методів на розвиток учнів під час вивчення іноземної мови проявляється через створення оптимальних умов для природного засвоєння мовленнєвих конструкцій, формування фонетичних навичок та розширення словникового запасу. Інтеграція ігрових елементів у навчальний процес активізує пізнавальну діяльність учнів, розвиває здатність до спонтанного мовлення та формує готовність до комунікативної взаємодії в різноманітних навчальних ситуаціях.

Методичний потенціал ігрових технологій реалізується через різні форми організації навчальної діяльності. Фронтальні ігри залучають весь клас до спільної діяльності, групові - розвивають навички співпраці, парні - формують діалогічне мовлення, індивідуальні - забезпечують самостійність у виконанні

завдань. Така варіативність форм роботи дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів та створювати оптимальні умови для розвитку кожної дитини [14, с. 242].

Застосування цифрових технологій у процесі вивчення іноземної мови відкриває широкі перспективи для впровадження ігрових методів навчання. Сучасні інтерактивні онлайн-платформи, мобільні додатки та електронні освітні ресурси створюють інноваційне середовище для активної мовної практики, де гейміфікація навчального процесу природним чином стимулює залученість учнів та формує стійку мотивацію до опанування мови. Особливо важливим аспектом використання ігрових елементів у навчанні є створення атмосфери психологічного комфорту та емоційної підтримки, де відсутність страху перед помилками та можливість багаторазового повторення мовленнєвих конструкцій з отриманням позитивного зворотного зв'язку сприяє ефективному розвитку комунікативної компетенції. Моделювання реальних комунікативних ситуацій через ігрову діяльність забезпечує практичну спрямованість навчального процесу, що дозволяє учням набувати необхідних мовленнєвих навичок у контексті, максимально наближеному до реальних життєвих ситуацій.

Діагностика результативності використання ігрових методів демонструє їх позитивний вплив на формування іншомовної комунікативної компетентності учнів. Спостереження за динамікою розвитку мовленнєвих навичок, аналіз активності учнів на уроках та оцінка їхніх навчальних досягнень підтверджують ефективність ігрових технологій у навчанні іноземної мови [52].

Ігрові методи відіграють ключову роль у процесі навчання молодших школярів, адже вони створюють природне мовне середовище, яке сприяє активному засвоєнню навчального матеріалу. Завдяки ігровій діяльності діти не лише вивчають нові мовні конструкції, але й застосовують їх у контексті реальних або змодельованих ситуацій спілкування. Це значно підвищує ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності, яка є однією з основних цілей сучасної освіти.

Гра стимулює пізнавальну діяльність учнів, оскільки залучає їх до активного процесу навчання. Позитивна емоційна атмосфера, створена під час ігрової діяльності, сприяє подоланню мовного бар'єру та зниженню рівня тривожності, що особливо важливо для дітей молодшого шкільного віку. У таких умовах учні проявляють більше впевненості у використанні іноземної мови, що позитивно впливає на розвиток їхніх мовленнєвих навичок.

У процесі гри одночасно розвиваються когнітивні та соціальні навички дітей. Учні вдосконалюють уяву, логічне мислення, пам'ять і увагу, що створює міцну основу для подальшого інтелектуального зростання. Комунікативні навички активно формуються через взаємодію з однолітками, що також сприяє соціалізації та розвитку здатності працювати в команді.

Успішність застосування ігрових методів залежить від їх відповідності віковим та індивідуальним особливостям молодших школярів. Грамотно підібрані ігри враховують рівень розвитку дитини, її інтереси та потреби, що забезпечує створення сприятливих умов для навчання. Такий підхід дозволяє максимально зацікавити учнів та підтримувати їхню мотивацію протягом усього навчального процесу.

Крім того, ігрові методи сприяють комплексному розвитку учнів, забезпечуючи інтеграцію освітніх, виховних та розвивальних цілей. Вони поєднують пізнавальну активність із вихованням особистісних якостей, таких як відповідальність, співпраця та ініціативність. Це повністю відповідає концепції Нової української школи, яка ставить у центр уваги формування ключових компетентностей, необхідних для успішної адаптації в сучасному суспільстві.

Таким чином, теоретико-методичні засади використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів базуються на інтеграції педагогічних та психологічних принципів, що враховують вікові особливості учнів початкової школи. Ігрові методи створюють природне середовище для навчання, активізуючи когнітивну діяльність, мотивацію до вивчення іноземної мови та розвиток ключових мовленнєвих

навичок. Емоційна залученість, яка досягається через гру, сприяє глибшому засвоєнню матеріалу, а також розвитку уваги, пам'яті та мислення.

Методичні засади передбачають добір ігор відповідно до навчальних цілей, рівня підготовки учнів та їхніх інтересів. Вони мають враховувати багатофункціональність ігор, які виконують навчальну, розвивальну, мотиваційну та виховну функції. Ігрова діяльність сприяє подоланню мовних бар'єрів, розвитку комунікативних здібностей і формуванню соціальних навичок через створення ситуацій, наближених до реального спілкування. Це робить ігрові методи невід'ємною складовою компетентнісного підходу, який реалізується в освітніх процесах Нової української школи.

Розділ 2: Методичні засади використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу

2.1 Дидактичні основи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови.

Дидактичні основи організації ігрової діяльності формуються через системний підхід до навчання іноземної мови. Методична організація ігрових дій спрямовується на формування іншомовної комунікативної компетентності та активізацію пізнавальних процесів учнів. За визначенням Беґа І.Д., ігрові технології навчання іноземних мов становлять комплекс педагогічних прийомів та методів, що залучають учнів до навчального процесу через моделювання комунікативних ситуацій [4, с. 43]. Ольмезова А. підкреслює, що організація ігрової діяльності в початковій школі потребує врахування психологічних особливостей учнів та створення сприятливого навчального середовища [37, 110].

Сучасна методика викладання іноземних мов приділяє значну увагу використанню ігрових технологій як ефективному інструменту формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів. Ключовим аспектом успішного впровадження таких технологій є дотримання принципу поступовості та послідовності, коли навчальний процес розпочинається з простих ігрових форм і методично переходить до більш складних видів навчальної діяльності. Такий структурований підхід створює оптимальні умови для природного розвитку мовленнєвих навичок учнів та формування їхньої комунікативної компетентності, що є необхідною складовою сучасної іншомовної освіти. Системне застосування ігрових методів у навчальному процесі не лише підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови, але й забезпечує ефективне засвоєння навчального матеріалу через активну практичну діяльність.

Таблиця 2.1.1

Класифікація ігрових методів за дидактичною метою

Тип гри	Дидактична мета	Приклади
Мовні	Засвоєння лексики та граматики	Лексичні картки, граматичні пазли
Мовленнєві	Розвиток комунікативних навичок	Рольові ігри, діалоги
Комбіновані	Комплексне формування навичок	Проектні ігри, квести
Творчі	Розвиток креативності	Драматизації, імпровізації

Результативність ігрових методів у навчальному процесі визначається організацією навчального процесу та дотриманням основних дидактичних принципів. Систематичність, послідовність та врахування індивідуальних особливостей учнів становлять основу методичної роботи. Паршикова О.А. зазначає, що формування основ міжкультурної комунікативної компетентності в учнів початкової школи реалізується через створення сприятливого навчального середовища та забезпечення участі учнів у ігровій діяльності [38, с. 5].

У контексті організації навчального процесу з іноземної мови особлива увага приділяється впровадженню ігрових методів, що враховують психологічні та вікові характеристики учнів. Цей підхід є особливо актуальним на початковому етапі навчання, коли формується базова комунікативна компетентність. Ігрова діяльність створює природне мовне середовище, яке сприяє ефективному розвитку мовленнєвих навичок та мотивує учнів до активної участі в навчальному процесі. Важливим аспектом є врахування психологічної готовності учнів до різних видів діяльності, що дозволяє оптимально підібрати ігрові методи та забезпечити їх максимальну ефективність у формуванні мовних здатностей.

Таблиця 2.1.2

Показники ефективності ігрових методів у навчанні іноземної мови

Критерій оцінювання	Традиційні методи (%)	Ігрові методи (%)
Засвоєння лексики	65	85
Розвиток мовлення	55	80
Мотивація до навчання	60	90
Тривалість збереження знань	70	85

Вертій Ю. та Білер О. розглядають поетапне впровадження ігрових методів, починаючи від фонетичних ігор до комунікативних ситуацій [8, с. 28]. Структура ігрової діяльності охоплює підготовчий, основний та заключний етапи, кожен з яких формує іншомовну комунікативну компетентність. Дидактична гра містить визначену мету, правила та передбачає участь усіх учнів класу. Калініна Л.В. розглядає створення психологічного клімату під час проведення ігор, що знижує мовний бар'єр та підвищує результати навчання [19, с. 41]. Інтерактивні технології поєднуються з ігровими методами, створюючи можливості для формування комунікативних навичок. Принципи організації ігрової діяльності включають системність, послідовність, доступність та відповідність віковим особливостям учнів. Кочубей Н.П. розглядає врахування індивідуальних особливостей учнів при виборі типу та складності ігрових завдань [26, с. 172]. Ігрова діяльність формує фонетичну компетенцію на початкових етапах опанування мови, дозволяючи учням засвоювати вимову та інтонацію у цікавій формі.

Ситуативні ігри є ефективним інструментом навчання іноземної мови, оскільки вони створюють реалістичні комунікативні ситуації, де учні мають можливість практикувати мову в умовах, максимально наближених до реального спілкування. У процесі такої діяльності формуються практичні мовленнєві навички та зростає впевненість у використанні іноземної мови, що природним

чином допомагає подолати мовний бар'єр та розвинути навички спонтанного мовлення.

Різноманітні види ігрової діяльності сприяють формуванню цілісного сприйняття мовного матеріалу учнями, забезпечуючи ефективне засвоєння нових знань та розвиток мовленнєвих навичок. Систематичне використання ігрових методів є ключовим фактором у формуванні іншомовної комунікативної компетентності, створюючи природне мовне середовище для практики комунікативних навичок.

Регулярне застосування ігрових технік у навчальному процесі не лише допомагає подолати мовний бар'єр, але й розвиває впевненість у спілкуванні та значно покращує запам'ятовування навчального матеріалу через емоційне залучення та активну взаємодію між учасниками освітнього процесу. Такий підхід створює оптимальні умови для формування стійких мовленнєвих компетенцій та забезпечує високу ефективність навчання іноземної мови в цілому.

Пригара А.С. вивчає застосування онлайн-ігор та цифрових технологій для формування мовленнєвих навичок [42, с. 144]. Комплексний підхід до організації ігрової діяльності поєднує традиційні та інноваційні методи навчання, створюючи ефективне освітнє середовище. Інтеграція педагогічних технік залучає учнів до навчального процесу. Ігрові методи створюють природне мовне середовище, стимулюють спонтанне мовлення учнів, долають мовний бар'єр та розвивають комунікативні навички.

Результативність ігрових методів має пряму залежність від їх систематичного застосування та методично правильної організації навчального процесу. При цьому важливо враховувати рівень мовної підготовки учнів під час вибору типу та складності ігрових завдань, що забезпечує максимальну ефективність навчання. В процесі ігрової діяльності відбувається активний розвиток емоційного інтелекту та формування комунікативних навичок, що є невід'ємною складовою сучасної освіти. Інтеграція новітніх технологій з традиційними ігровими методами створює синергетичний ефект та значно

підвищує ефективність навчального процесу. Функціональний підхід до організації ігрової діяльності реалізується через практичне застосування навчального матеріалу, що дозволяє учням краще засвоювати та закріплювати отримані знання.

Ігрові методи навчання формують комунікативну компетентність учнів, створюючи середовище для розвитку мовленнєвих навичок та соціальної взаємодії. Поступове впровадження ігрових методів від фонетичних вправ до комунікативних завдань розвиває мовленнєві здібності та впевненість у спілкуванні. Дослідження показують комплексний вплив ігрових методів на розвиток особистості через покращення мовленнєвих навичок та формування соціальних компетенцій. У процесі гри учні взаємодіють, розвивають емпатію, навички командної роботи та лідерські якості.

Регулярне застосування ігрових методів створює невимушену атмосферу, знижує психологічні бар'єри та залучає учнів до навчального процесу. Практична комунікація через ігрові методи розвиває творче мислення, здатність реагувати на ситуації та приймати рішення. Карпенко Г.М. розглядає роль ігрових методів у мотивації до вивчення іноземної мови в сучасних умовах [21, с. 152].

Психологічний клімат та міжпредметні зв'язки формують фундаментальну основу організації ігрової діяльності в освітньому процесі, де ретельний підбір ігрових форм роботи здійснюється з урахуванням вікових особливостей учнів для їх ефективного залучення до навчання. Організована ігрова діяльність виступає потужним інструментом розвитку пізнавальних інтересів, креативного мислення та соціальних навичок учнів, створюючи сприятливе середовище для всебічного розвитку особистості.

Процес розвитку іншомовної комунікативної компетентності реалізується через різноманітні ігрові методи навчання, які збагачуються завдяки інтеграції сучасних цифрових технологій, що надає навчальному процесу інтерактивного характеру. Наративні технології у поєднанні з ігровими методами створюють автентичне середовище для розвитку комунікативних навичок у контексті

реальних життєвих ситуацій, що сприяє формуванню практичних навичок спілкування та міжкультурної взаємодії.

Методична підготовка педагогів спрямовується на формування компетенцій з організації ігрової діяльності на уроках. Вивчення іноземних мов через ігрові методики створює природне мовне середовище та залучає учнів до навчального процесу. Ситуація успіху під час ігрових занять впливає на навчальний процес та емоційний стан учнів. Досягнення успіху в грі підвищує мотивацію, знижує тривожність та створює позитивну атмосферу в класі. Педагог організовує ігрову діяльність для прояву здібностей кожного учня.

Методично правильний підхід до організації ігрової діяльності реалізується через ретельне структурування та планування ігрових активностей, що є основою ефективного навчального процесу. Вибір конкретних ігрових методів має здійснюватися з урахуванням поставлених навчальних завдань та актуального рівня підготовки учнів, що забезпечує індивідуалізацію навчання. Впровадження інтерактивних методів навчання через гру створює оптимальне психолого-педагогічне середовище, яке сприяє ефективному засвоєнню знань та формуванню практичних навичок. У контексті мовної освіти ігрові методи виступають дієвим інструментом для розвитку мовних навичок та вдосконалення комунікативних здібностей, що відповідає сучасним освітнім стандартам та рекомендаціям.

Savignon S.J. розглядає створення автентичних комунікативних ситуацій через ігрову діяльність, де учні застосовують мовні навички в реальних життєвих ситуаціях [61, с. 4]. Ігрові методи розвивають соціальні навички та комунікативну компетентність, покращують мовні навички та здатність до взаємодії. Ігрова діяльність оцінює мовні навички через ігрові ситуації. Hymes D. визначає роль ігрових методів у формуванні соціолінгвістичної компетенції, де учні засвоюють соціокультурні аспекти мови [59, с. 270].

Таким чином, дидактичні основи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови спрямовані на формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів, активізацію їхніх пізнавальних процесів та

підвищення мотивації до навчання. Використання ігрових методів є особливо ефективним у початковій школі, оскільки гра виступає провідним видом діяльності дітей цього віку. Ігрова діяльність дозволяє створити природне мовленнєве середовище, забезпечуючи умови для практичного застосування лексики та граматичних структур. Систематичне використання ігрових методів у процесі навчання іноземної мови створює оптимальні умови для формування іншомовної комунікативної компетентності, забезпечуючи позитивний емоційний фон, підвищення пізнавальної активності та стійкий інтерес до навчання.

2.2 Методика використання ігрових методів у навчанні іноземної мови

Використання ігрових методів реалізується через комплексний підхід до організації навчального процесу. Редько В.Г. визначає цей процес як модель педагогічної діяльності, що окреслює зміст, послідовність та способи досягнення навчальних цілей [44, с. 26]. Паршикова О.А. доповнює це визначення, вказуючи на взаємозв'язок між компонентами методичної системи та їх спрямованість на формування міжкультурної комунікативної компетентності учнів [38, с. 5]. Порохнавець Ю.Е. підкреслює необхідність врахування індивідуальних особливостей учнів при побудові методики навчання іноземної мови [41].

Таблиця 2.2.1

Структура процесу ігрового навчання англійської мови

Компонент	Зміст	Реалізація
<i>Цільовий</i>	Формування іншомовної компетентності	Визначення конкретних навчальних цілей
<i>Змістовий</i>	Відбір навчального матеріалу	Розробка ігрових завдань
<i>Процесуальний</i>	Організація навчального процесу	упровадження ігрових технологій
<i>Результативний</i>	Оцінювання досягнень	Моніторинг успішності

Бернацька О.В. та Комогорова М.І. розглядають системний підхід до впровадження ігрових методів у навчальний процес. Дослідниці зазначають, що поетапне формування комунікативних навичок реалізується через послідовне ускладнення ігрових завдань. Перший етап включає репродуктивні ігри для засвоєння мовленнєвих зразків, другий - розвиває навички діалогічного мовлення, третій - формує здатність до спонтанної комунікації. Така організація навчального процесу створює основу для розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів [2, с. 157].

Таблиця 2.2.2

Ефективність різних типів ігрових методів

Тип гри	Рівень засвоєння матеріалу (%)	Розвиток комунікативних навичок (%)	Мотивація (%)
<i>Рольові ігри</i>	85	90	95
<i>Дидактичні ігри</i>	80	75	85
<i>Мовні ігри</i>	75	70	80
<i>Творчі ігри</i>	90	85	95

Рольові ігри — це метод навчання, в якому учасники виконують певні ролі в умовах моделювання реальних або уявних ситуацій, що дозволяє розвивати комунікативні, соціальні та когнітивні навички через активну участь і взаємодію в ігровому процесі.

Структура рольової гри складається з кількох елементів:

- постановка мети рольової гри;
- сюжет гри (послідовність дій у грі);
- ролі, через які здійснюються ігрові дії;
- заміщення реальних предметів умовними, ігровими;
- реальні взаємозв'язки між учасниками гри (у ході рольової гри відтворюються реальні відносини, що максимально наближаються до ситуацій справжнього спілкування);
- контроль та допомога викладача чи координатора гри;
- Рефлексія та підбиття підсумків.

Дидактичні ігри — це вид організованої ігрової діяльності учнів, спрямованої на вирішення навчальних завдань та розвиток галузевих знань. Вона, на відміну від звичайної ігрової діяльності, має чітко визначену та структуровану форму.

Структурними складовими компонентами дидактичних ігор є:

- дидактична мета, що узгоджується з вимогами навчальної програми та враховує вікові психологічні та фізіологічні особливості учнів;
- концепція гри, яка передбачає подачу дидактичного завдання через приховану або захоплюючу форму, таку як загадковий сюжет, рольове перевтілення, таємниця чи цікава вправа;
- захоплюючий старт гри, що мотивує учнів до активної участі;
- ігрові дії, що слугують інструментом виконання ігрового завдання;
- набір правил гри, які визначають як має бути виконано завдання та як розвивається ігровий процес;
- підсумок гри, що має бути вчасним, справедливим і сприяти подальшій участі в ігровій діяльності.

Дидактичні ігри є потужним інструментом для підвищення ефективності сучасного уроку англійської мови. Їхня основа полягає в подачі навчальних завдань у цікавій формі.

Мовні ігри — це ігрові завдання або активності, спрямовані на формування та вдосконалення мовних навичок, зокрема лексичних, граматичних, фонетичних та орфографічних.

Структура мовної гри:

- визначення мети гри. Формулюється відповідно до навчальних завдань: розвиток лексичних, граматичних, фонетичних або комунікативних навичок.
- розподілення ролей учасників. Визначають, які функції виконують учасники гри (наприклад, учень-ведучий, учень-спостерігач).
- ігровий контекст. Включає ситуацію, у якій розгортається гра. Вона має бути цікавою, реалістичною та стимулювати мовленнєву діяльність.
- правила гри. Описують порядок виконання завдань, обмеження та умови, які забезпечують дисципліну й логічність процесу.
- матеріали та засоби. Ресурси, необхідні для проведення гри (картки, таблиці, зображення, мультимедійні засоби).
- хід гри. Включає інструкції для проведення гри та послідовність дій учасників.

- результати та оцінка. Передбачає аналіз виконаних завдань, підбиття підсумків та оцінку досягнення мети гри.

Творчі ігри — це вид діяльності, під час якої учасники розвивають свою уяву, фантазію та креативність, створюючи нові образи, ідеї або ситуації. Такі ігри орієнтовані на самовираження та зазвичай не мають жорстких правил чи заздалегідь визначеного сценарію.

Творча гра має гнучку структуру, яка дозволяє учасникам проявляти креативність і створювати власні ігрові сценарії. Її компоненти забезпечують гармонійний розвиток уяви, емоційної сфери, комунікативних навичок і креативності.

Всі згадані вище види ігор мають три основних етапи проведення:

1. Підготовчий етап (встановлення мети та змісту гри, підготовка необхідного обладнання, розробка плану, правил та алгоритму, розподіл ролей серед учасників, проведення інструктажу для учасників гри);
2. Основний етап (проведення гри);
3. Підсумки та оцінка результатів гри (аналіз виконання ігрового завдання, визначення та заохочення переможців, визначення уроків та можливих напрямів для подальшої ігрової діяльності).

Використання ігор в освітньому процесі передбачає врахування етапу уроку, рівня підготовки учнів та освітньої мети.

Організаційний етап. Метою цього етапу є створення позитивної атмосфери, налаштування учнів на активну участь у навчальному процесі. Доцільно використовувати ігри типу *Warm-up games*, наприклад, "Name Chain" (ланцюжок імен) або "Simon Says" (Саймон каже).

Актуалізація опорних знань. Для повторення вивченого матеріалу доцільно застосовувати ігри *Word Bingo* (повторення лексики) чи *Memory Game* (відновлення пар слів чи зображень).

Ознайомлення з новим матеріалом. На цьому етапі використовуються ігри, спрямовані на введення нових лексичних одиниць чи граматичних структур,

наприклад, *Matching Game* (співвіднесення слів із картинками) або *Story Completion* (додавання слів у текст для завершення історії).

Закріплення нового матеріалу. Практика мовленнєвих навичок може здійснюватися через *Role-play* (розігрування діалогів) або *Board Games* (ігри з рухом по полю й виконанням завдань).

Рефлексія та підбиття підсумків. Завершальним етапом уроку є узагальнення результатів ігрової діяльності. Для цього підходять вікторини типу *Quiz Time* або створення *Word Clouds* (хмари слів за темою уроку).

При використанні ігор на уроці англійської мови важливо пам'ятати про баланс ігрових та неігрових завдань, аби не втратити інтерес учнів саме до гри.

Крім правильного вибору етапу уроку на якому буде реалізовуватися гра, важливо враховувати різні етапи вивчення теми. На початковому етапі доцільно застосовувати ігри для ознайомлення, наприклад, "Guess the Word" (відгадування слова за підказками). У середині вивчення теми можна впроваджувати ігри для закріплення, такі як "Grammar Detective" (пошук помилок) або "Category Race" (класифікація слів). На завершальному етапі ефективними є узагальнюючі ігри, наприклад "Jeopardy" (вікторина) чи "Treasure Hunt" (пошук "скарбів" зі словами чи фразами).

Для забезпечення тривалої мотивації до навчання та запобігання втраті інтересу важливо дотримуватися таких принципів:

- Відповідність рівню учнів. Завдання мають бути зрозумілими та доступними.
- Чіткість правил. Проста і зрозуміла інструкція сприяє швидкому включенню у гру.
- Різноманітність форм ігор. Інтеграція лексичних, граматичних, рухливих ігор.
- Позитивне оцінювання. Заохочення активності навіть у разі помилок.
- Рівність участі. Залучення всіх учнів до гри.
- Використання технологій. Інтеграція онлайн-ресурсів (наприклад, Kahoot, Quizlet) для підвищення зацікавленості.
- Змагання. Додавання елементів змагання через командні або індивідуальні ігри.

Методика навчання реалізується через поєднання різноманітних форм ігрової діяльності, що підтверджується дослідженнями в освітній галузі. Результативність навчального процесу пов'язана з емоційним залученням учнів через гру. Використання ігрового навчання включає емоційний компонент, який створює атмосферу для засвоєння знань. Організована ігрова діяльність розвиває пізнавальний інтерес та сприяє запам'ятовуванню матеріалу. Горобченко Н.В. досліджує технологічні аспекти методичної системи, розглядаючи інтеграцію новітніх технологій у навчальний процес [11, с. 24]. Соломаха А. аналізує впровадження цифрових технологій у методичну систему ігрового навчання [47, с. 126].

Практичне застосування навчального матеріалу через ігрову діяльність відіграє ключову роль у сучасному освітньому процесі, оскільки дозволяє учням засвоювати знання в інтерактивному форматі, що значно підвищує ефективність навчання. Впровадження системи комунікативних вправ, яка поступово ускладнюється, сприяє природному розвитку мовленнєвих навичок та формуванню стійких здатностей в учнів. Використання ігрових завдань у навчальному процесі створює сприятливі умови для кращого запам'ятовування матеріалу та його подальшого застосування в реальних практичних ситуаціях. Важливим аспектом є методична система, що органічно поєднує теоретичні знання з їх практичним застосуванням, забезпечуючи цілісний підхід до навчання. Методичний супровід навчального процесу реалізується через розробку детальних інструкцій та рекомендацій для вчителів, що допомагає структурувати та оптимізувати навчальний процес. Особлива увага приділяється адаптації методики навчання до індивідуальних особливостей учнів, що дозволяє забезпечити персоналізований підхід та максимальну ефективність навчання для кожного здобувача освіти.

Педагогічна наука розглядає розвиток методики навчання англійської мови через гнучкість та адаптивність до освітніх викликів та потреб учнів. Означена методика оновлюється відповідно до змін у освітньому середовищі та суспільстві. Інтегрований підхід в навчанні встановлює міжпредметні зв'язки,

формує цілісне сприйняття навчального матеріалу та розвиває системне мислення учнів. Критерії оцінювання ігрових методів навчання визначають їх результативність. Комплексний підхід до оцінювання включає кількісні показники успішності учнів та якісні характеристики навчального процесу [52, с. 1422].

Методика навчання іноземної мови розвивається у культурологічному напрямі з урахуванням вікових особливостей учнів, що створює основу для ефективного засвоєння матеріалу. Організація навчального процесу спирається на впровадження наративних технологій, які через розповіді формують глибше розуміння навчального матеріалу та сприяють розвитку критичного мислення учнів. Важливим аспектом оновлення методичної системи є постійний моніторинг педагогічних практик, впровадження сучасних технологій навчання та адаптація навчальних матеріалів відповідно до потреб представників цифрового покоління.

Методичне забезпечення ігрової діяльності реалізується через комплекс матеріалів та інструментів для проведення навчальних занять, що мають чітку структуру та включають детальні сценарії ігор, процедури їх проведення, критерії оцінювання та рекомендації щодо організації навчального простору. Особлива увага приділяється врахуванню психологічних та фізіологічних особливостей учнів різних вікових груп при розробці методичних матеріалів, а також передбачаються варіанти адаптації ігрових завдань для учнів з різним рівнем підготовки.

Ролевич-Гудзь О.В. розглядає принципи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови, а Трофаїла Н. досліджує використання ігрових методів у дошкільній освіті [48, с. 386]. Методика навчання включає різні типи ігор: дидактичні, рольові, комунікативні, творчі. Кожен тип гри спрямований на розвиток певних навичок та здатностей. Система оцінювання результатів ігрової діяльності враховує індивідуальний прогрес кожного учня [49].

Сучасна освіта характеризується комплексним впровадженням цифрових технологій та мультимедійних засобів навчання, що суттєво розширює

педагогічний інструментарій. Інтеграція електронних додатків до навчально-методичних комплексів забезпечує доступ до різноманітних аудіовізуальних матеріалів та інтерактивних завдань, створюючи динамічне освітнє середовище. Важливим аспектом сучасних методичних розробок є їхня адаптивність та орієнтація на індивідуальні потреби учнів, що реалізується через можливості самостійного опрацювання матеріалу та варіативність завдань. Постійне оновлення методичної бази відповідно до актуальних освітніх стандартів забезпечує відповідність навчального процесу сучасним вимогам.

Методична система контролю та оцінювання навчальних досягнень реалізується через багаторівневий підхід, що включає поточний моніторинг активності учнів у навчально-ігровій діяльності та комплексне підсумкове оцінювання. Особливу увагу приділено формуванню портфоліо учнівських робіт як інструменту відстеження прогресу у розвитку мовленнєвих навичок та комунікативної компетентності. Критерії оцінювання охоплюють широкий спектр компетенцій, включаючи як безпосередньо мовленнєві досягнення, так і розвиток соціальних та творчих здібностей, що забезпечує холістичний підхід до оцінки навчальних результатів.

Організація навчального простору для проведення ігрової діяльності передбачає створення гнучкого середовища, яке трансформується залежно від типу гри та кількості учасників. Розташування меблів, наявність технічного обладнання та додаткових матеріалів планується відповідно до методичних рекомендацій. Навчальний простір організовується таким чином, щоб забезпечити можливість проведення індивідуальної, парної та групової роботи. Оформлення класної кімнати включає тематичні стенди, візуальні опори та дидактичні матеріали [55].

Інтеграція інноваційних форм роботи в освітній процес вимагає систематичного професійного вдосконалення педагогічного складу через різноманітні форми методичної взаємодії. Активне залучення вчителів до методичних семінарів, майстер-класів та тренінгів створює продуктивне середовище для обміну професійним досвідом та колективного навчання. У

процесі такої взаємодії педагоги опановують сучасні технології навчання, розробляють власні методичні підходи та адаптують наявні навчальні матеріали відповідно до специфічних потреб учнівського контингенту, що сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу та розвитку професійної компетентності викладацького складу.

Ефективність впровадженої методики формування комунікативної компетентності підлягає регулярному моніторингу через комплексний аналіз кількісних та якісних показників навчального процесу. Систематичний збір даних щодо академічної успішності учнів, рівня їхньої навчальної мотивації та сформованості ключових компетентностей дозволяє виявити основні тенденції та закономірності в освітньому процесі. Результати статистичного аналізу та зворотній зв'язок від учасників освітнього процесу, отриманий шляхом опитування учнів та їхніх батьків, служать основою для оптимізації методичної системи та планування подальших педагогічних інтервенцій.

Означена методика навчання розвивається у напрямку інтеграції традиційних та інноваційних підходів. Поєднання класичних методик з сучасними технологіями створює умови для ефективного навчання. Система методичного забезпечення включає різноманітні форми роботи, які відповідають потребам сучасної освіти. Методичні розробки враховують тенденції розвитку педагогічної науки та практики, забезпечуючи високу якість освітнього процесу [61, с. 4].

На уроках іноземної мови ігрові методи виступають універсальним засобом для досягнення різних дидактичних цілей. На початкових етапах вони допомагають ознайомитися з новим матеріалом у доступній формі, викликаючи зацікавленість учнів та стимулюючи їх до активної участі. У процесі вивчення теми ігри забезпечують можливість закріплення знань через інтерактивну діяльність, яка підтримує увагу та залученість школярів. Завершальний етап використання ігрових методів спрямований на узагальнення й практичне застосування набутих знань у ситуаціях, наближених до реальних комунікативних умов.

Однією з ключових переваг ігрових методів є їх здатність створювати позитивну емоційну атмосферу, що значно знижує рівень тривожності в учнів. Це особливо важливо для молодших школярів, які часто відчують труднощі при спробах використати іноземну мову на практиці. Ігри забезпечують природну взаємодію в групі, розвиваючи соціальні навички, уміння співпрацювати та спілкуватися.

Крім того, інтеграція сучасних технологій, таких як інтерактивні платформи та мультимедійні засоби, дозволяє підвищити ефективність ігрової діяльності. Вони додають новий рівень залученості, роблячи навчання більш цікавим і динамічним. Застосування ігрових платформ не лише урізноманітнює процес навчання, але й надає учням можливість оцінювати свої досягнення, підвищуючи мотивацію до подальшої роботи.

Таким чином, методика використання ігрових методів у навчанні іноземної мови ґрунтується на застосуванні інтерактивних та творчих підходів, що стимулюють розвиток комунікативних навичок учнів. Ігрові методи дозволяють забезпечити природну мотивацію до навчання, створюючи умови для активної участі школярів у мовленнєвій діяльності. У процесі гри учні засвоюють новий лексичний та граматичний матеріал, закріплюють знання через повторення у різних контекстах і формують навички спонтанного мовлення.

Розроблена методика передбачає систематичне впровадження дидактичних ігор, які відповідають віковим особливостям учнів та спрямовані на досягнення конкретних навчальних цілей. Ігри можуть включати рольові завдання, інтерактивні вправи та командні змагання, які сприяють розвитку співпраці, креативності та впевненості у використанні іноземної мови. Важливим аспектом є поступовий перехід від простих завдань до складніших, що допомагає учням інтегрувати нові знання у практичну діяльність. Такий підхід робить навчальний процес цікавим, ефективним та результативним.

2.3 Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами ігрових методів.

Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності представляє структуровану систему педагогічних дій. За визначенням Бернацької О.В., "педагогічна технологія становить науково обґрунтовану систему методів, прийомів та засобів, що забезпечує досягнення запланованих результатів навчання" [3, с. 158]. Процес формування мовленнєвих навичок реалізується через послідовність взаємопов'язаних етапів, які включають діагностику початкового рівня знань, планування навчальної діяльності, реалізацію обраних методів навчання та контроль досягнутих результатів. Собченко Т. підкреслює необхідність врахування віку учнів при виборі методів та прийомів навчання [46, с. 8].

Таблиця 2.3.1

Етапи формування іншомовної комунікативної компетентності

Етап	Зміст роботи	Очікувані результати
Підготовчий	Діагностика рівня знань.	Визначення стартового рівня
Основний	Впровадження ігрових методів. Дидактичні, рольові, мовні ігри	Формування комунікативних навичок
Практичний	Активна комунікація Дидактичні, рольові, мовні ігри	Розвиток комунікативних навичок
Контрольний	Оцінювання досягнень. Дидактичні, рольові, мовні ігри	Аналіз результатів

Таблиця 2.3.2

Показники ефективності методики формування комунікативної компетентності

Критерій	На початку навчання (%)	Після впровадження (%)
Лексична здатність	45	85
Граматична здатність	40	80
Фонетична здатність	50	90
Комунікативна компетентність	35	85

Фундаментальні основи методики формування комунікативної компетентності базуються на комплексному педагогічному підході, який охоплює різні складники навчального процесу. За дослідженнями Виспінської Н.М., емоційний компонент технології навчання формує базис розвитку комунікативних навичок [9, с. 47]. Макар Л. та Деркач Ю. підкреслюють результативність створення ситуацій успіху в процесі формування комунікативних навичок. Процес формування комунікативної компетентності включає моніторинг та оцінку результативності методів навчання, що дозволяє адаптувати педагогічні стратегії та вносити зміни до навчальної програми [33, с. 213].

Інтеграція сучасних технологій у навчальний процес відіграє ключову роль у формуванні комунікативної компетентності молодших школярів, створюючи розширені можливості для ефективного засвоєння матеріалу. Застосування цифрових інструментів у розвитку граматичних навичок забезпечує створення інтерактивного навчального середовища, що сприяє активному залученню учнів до освітнього процесу. Впровадження інтерактивних платформ у процес формування мовленнєвих навичок демонструє позитивний вплив на результати навчання та підвищує рівень залученості студентів. Використання технологій дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, забезпечити ефективний

зворотний зв'язок та створити оптимальні умови для практичного застосування знань у різноманітних комунікативних ситуаціях.

Функціональний підхід до формування лексичної компетентності реалізується через впровадження системи комплексних завдань, що забезпечує системність та послідовність у засвоєнні мовного матеріалу. Застосування системи комунікативних вправ для поетапного формування мовленнєвих навичок демонструє високу ефективність у навчальному процесі. Дослідження показують, що послідовне впровадження комунікативних завдань значно підвищує ефективність засвоєння мовного матеріалу та сприяє розвитку здатності до спонтанного мовлення у різноманітних комунікативних ситуаціях.

Ігрові методи навчання формують комунікативну компетентність учнів на різних етапах навчання. У процесі формування мовленнєвих навичок ігрові методи створюють природне комунікативне середовище для практики нових знань. Під час гри учні розвивають спонтанність мовлення та застосовують мовні навички в ситуаціях спілкування. Використання ігрових методів розвиває творче мислення та соціальні навички взаємодії. Івасів Н. розглядає диференційований підхід до організації ігрової діяльності [18, с. 17], а Карпенко Г.М. досліджує адаптацію технології навчання до сучасних освітніх умов [21, с. 154].

Інноваційні підходи до формування комунікативної компетентності базуються на комплексному застосуванні інтерактивних методів навчання, проектних технологій та створенні автентичного мовного середовища, що забезпечує природне засвоєння мовних навичок. Важливим аспектом є впровадження міжпредметних зв'язків, які розширюють контекст навчання та створюють можливості для практичного застосування мовних навичок у різноманітних сферах діяльності. Особливу роль у формуванні комунікативної компетентності відіграє міжкультурний компонент, який передбачає глибоке ознайомлення з культурними особливостями, традиціями та соціальними нормами країн, мова яких вивчається.

Сучасна методологія формування комунікативної компетентності спирається на систему диференційованих завдань, що враховують індивідуальні

особливості учнів та сприяють розвитку їхніх мовленнєвих навичок. Важливим елементом є використання наративних технологій у навчальному процесі, які дозволяють створювати змістовний контекст для розвитку мовленнєвих здатностей. Системний підхід до впровадження дидактичних ігор розглядає їх як цілісну структуру із взаємопов'язаними компонентами, що забезпечує ефективне засвоєння навчального матеріалу.

Особливу увагу слід приділити принципу наступності, який забезпечує послідовний розвиток навичок, та особистісно-орієнтованому підходу, що враховує індивідуальні особливості кожного учня. Інноваційним напрямком є інтеграція арт-терапевтичних елементів та онлайн-ігор у навчальний процес, що сприяє підвищенню мотивації та ефективності навчання. Важливим фактором успішного формування комунікативної компетентності є створення сприятливого навчального середовища, яке характеризується фізичним комфортом, психологічною безпекою та емоційною підтримкою учнів, де вони можуть вільно висловлювати свої думки та розвивати мовленнєві навички у різноманітних комунікативних ситуаціях.

Професійний психолого-педагогічний супровід забезпечує індивідуальний підхід до кожного учня, як зазначає Паршикова О.А. [38, с. 6]. Система підтримки виявляє та вирішує навчальні труднощі, розвиває потенціал учнів та підвищує академічну успішність. Освітнє середовище стимулює пізнавальну активність, творче мислення та мотивацію до навчання. Воно також формує соціальні взаємини та розвиває емоційний інтелект учнів, що підтверджується дослідженнями Полонської Т.К. [40].

Методика комунікативного навчання постійно еволюціонує, адаптуючись до сучасних освітніх викликів та потреб. Важливою складовою цього процесу є урахування методичних підходів до організації навчального процесу, які враховують індивідуальні особливості кожного учня, що дозволяє створити оптимальні умови для засвоєння матеріалу. Особливої уваги заслуговує дослідження формування іншомовної компетентності молодших школярів у міжнародному контексті, яке розкриває різноманітний досвід різних країн та

дозволяє виявити найбільш ефективні практики. Сукупність цих досліджень переконливо демонструє необхідність застосування комплексного підходу до формування комунікативної компетентності учнів, який би враховував як індивідуальні особливості школярів, так і сучасні тенденції розвитку освітньої галузі. У контексті глобалізації освітнього простору такий підхід набуває особливої актуальності, оскільки дозволяє забезпечити високу якість навчання та відповідність міжнародним освітнім стандартам.

Таким чином, аналіз теоретичних і методичних засад використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності показав, що ігрові технології є ефективним інструментом навчання молодших школярів. Вони забезпечують інтерактивний підхід, який гармонійно поєднує навчальні цілі з емоційною залученістю та мотивує учнів до активної участі у навчальному процесі.

Ігрові методи ґрунтуються на таких принципах, як доступність, поступовість, інтеграція навчальних компонентів, а також створення умов для практичного використання мовного матеріалу в реальних чи змодельованих ситуаціях. Увага акцентується на розвитку лексичних, граматичних і мовленнєвих навичок через використання різних форм ігор: рольових, інтерактивних, змагальних та цифрових платформ, таких як Kahoot чи Quizlet.

Ефективність ігрових методів визначається їх здатністю створювати природне мовленнєве середовище, підтримувати інтерес учнів, розвивати їхні комунікативні та соціальні навички, а також формувати позитивне ставлення до вивчення англійської мови. Таким чином, ігрові технології є потужним засобом для забезпечення результативного, цікавого та практично орієнтованого навчання.

Розділ 3: Організація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами ігрових технологій

3.1 Організація та методика проведення педагогічного експерименту.

Педагогічний експеримент проводився протягом 2023-2024 навчального року та I семестру 2024-2025 навчального року на базі Омельницького ліцею Онуфріївської селищної ради Кіровоградської області з метою дослідження ефективності використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу НУШ. У дослідженні взяли участь 25 учнів 4-х класів, які були розподілені на експериментальну (12 учнів) та контрольну (13 учнів) групи. Розподіл здійснювався з урахуванням початкового рівня знань та соціально-демографічних характеристик учнів для забезпечення репрезентативності вибірки. Експериментальне дослідження включало три етапи: констатувальний (жовтень - грудень 2023), формувальний (січень 2023 - квітень 2024) та контрольний (травень – жовтень 2024) [44, с. 27].

Методологічну основу експерименту склали теоретичні положення про формування іншомовної комунікативної компетентності. Іншомовну комунікативну компетентність визначено як "інтегративну характеристику особистості, що поєднує лінгвістичні знання, соціокультурну обізнаність та практичні навички реалізації комунікативних стратегій".

Діагностичний інструментарій включав стандартизовані тести з англійської мови для початкової школи, авторські діагностичні матеріали, анкети для вчителів та учнів. На констатувальному етапі було проведено комплексну діагностику початкового рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності. Оцінювання здійснювалось за чотирма критеріями: мотиваційним, когнітивним, діяльнісним та рефлексивним. Для кожного критерію були розроблені показники та рівні сформованості.

На формувальному етапі експерименту впроваджувалась розроблена методика використання ігрових методів. Експериментальна програма включала систему ігор різного спрямування: фонетичні ігри ("Sound Hunt", "Phonetic Bingo"), лексичні ігри ("Word Web", "Memory Chain"), граматичні ігри ("Grammar

Race", "Sentence Building") та комунікативні ігри ("Role Play Market", "Information Gap") (додаток 1). Кожен тип ігор мав чітко визначені навчальні цілі та методику проведення [10, с. 144].

Особливу увагу було приділено підготовці вчителів експериментальних класів. Вчителі отримали детальні інструкції щодо проведення кожної гри, критерії оцінювання та рекомендації щодо подолання можливих труднощів. Була розроблена система моніторингу, яка включала щотижневі звіти про проведені ігри, спостереження за реакціями учнів та аналіз їхніх навчальних досягнень.

В експериментальних класах створювалось спеціальне навчальне середовище, яке включало тематичні стенди, ігрові куточки, набори дидактичних матеріалів. Розроблено систему стимулювання активності учнів через накопичення балів, отримання бонусів та спеціальних відзнак за успіхи в іграх. Важливим компонентом було використання автентичних матеріалів: англійських пісень, римовок, коротких відеофрагментів, які інтегрувались в ігрову діяльність.

Процес впровадження ігрових методів здійснювався поетапно. На першому етапі (грудень 2023-січень 2024) переважали прості фонетичні та лексичні ігри, спрямовані на формування базових мовленнєвих навичок. Другий етап (лютий-березень 2024) характеризувався впровадженням більш складних граматичних ігор та комунікативних ситуацій. На третьому етапі (квітень 2024) акцент робився на творчих та проектних іграх, які вимагали комплексного застосування мовленнєвих навичок.

Важливим аспектом експериментальної роботи була організація зворотного зв'язку. Після кожної гри проводилось обговорення результатів, аналіз помилок, визначення труднощів. Учні вели спеціальні щоденники, де фіксували свої успіхи та враження від ігор. Вчителі заповнювали картки спостережень, відзначаючи прогрес кожного учня та ефективність різних типів ігор. Це дозволяло оперативно корегувати методику та адаптувати її до потреб конкретного класу [42, с. 144].

Упровадження цифрових технологій здійснювалося через використання освітніх платформ. Розроблено комплекс інтерактивних ігор для самостійної роботи учнів. Особлива увага приділялася безпеці в інтернеті та формуванню навичок відповідального використання цифрових ресурсів. Учні отримували домашні завдання ігрового характеру, які могли виконувати онлайн під контролем батьків.

У межах експерименту було розроблено спеціальну систему оцінювання навчальних досягнень, що враховувала особливості ігрової діяльності. Оцінювання здійснювалось за 12-бальною шкалою з урахуванням таких параметрів: активність участі в іграх, правильність виконання завдань, швидкість реакції, взаємодія з партнерами, креативність у вирішенні комунікативних завдань. Результати фіксувались у спеціальних оціночних листах, що дозволяло відстежувати індивідуальний прогрес кожного учня.

Для забезпечення об'єктивності експерименту було впроваджено систему регулярних моніторингових досліджень. Щомісяця проводились контрольні зрізи, які включали тестування лексичних та граматичних навичок, перевірку навичок аудіювання та говоріння. Результати аналізувались за допомогою статистичних методів, що дозволяло виявляти тенденції та закономірності у формуванні мовленнєвих компетенцій. Особлива увага приділялася порівняльному аналізу досягнень експериментальної та контрольної груп.

У процесі експериментальної роботи здійснювалася систематична взаємодія з батьками учнів. Проводилися регулярні консультації щодо організації домашньої мовної практики через ігрові завдання. Батьки отримували методичні рекомендації щодо підтримки мотивації дітей до вивчення мови та створення сприятливого мовного середовища вдома. Організовувалися спільні заходи, де батьки могли спостерігати за процесом навчання та оцінювати прогрес своїх дітей. Важливим компонентом експерименту була організація міжпредметних зв'язків. Ігрові методи навчання англійської мови інтегрувались з іншими предметами початкової школи, що дозволяло розширювати контекст використання мови та підвищувати її практичну значущість.

Експериментальна робота включала також вивчення психологічних аспектів використання ігрових методів. Проводились регулярні спостереження за емоційним станом учнів, рівнем їхньої тривожності, мотивацією до навчання. Психолог школи здійснював моніторинг групової динаміки, надавав рекомендації щодо оптимізації соціально-психологічного клімату в класі. Особлива увага приділялась роботі з учнями, які відчували труднощі у спілкуванні або мали низьку самооцінку [9, с. 48].

Для забезпечення надійності експериментальних даних було розроблено систему критеріїв оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності. Кожен критерій включав конкретні показники, які можна було виміряти та зафіксувати. Мотиваційний критерій оцінювався через спостереження за активністю учнів, анкетування та бесіди. Когнітивний критерій перевірявся за допомогою тестових завдань різного типу. Діяльнісний критерій оцінювався через аналіз практичних комунікативних ситуацій.

В експериментальних класах було впроваджено спеціальну систему документації, яка включала: індивідуальні картки учнів з фіксацією їхніх досягнень, щоденники спостережень вчителів, протоколи проведення ігор, відеозаписи окремих уроків для подальшого аналізу. Така детальна фіксація даних дозволяла здійснювати глибокий аналіз ефективності різних типів ігрових завдань та їх впливу на формування мовленнєвих навичок.

Особлива увага приділялася організації простору для проведення ігрових занять. Класні кімнати були обладнані мобільними меблями, що дозволяло швидко змінювати конфігурацію відповідно до типу гри. Створено тематичні зони для різних видів мовленнєвої діяльності: куточок читання з англійськими книгами, зона для рольових ігор з необхідним реквізитом, місце для групової роботи з інтерактивною дошкою [44, с. 31].

В рамках експерименту було розроблено систему підготовки та проведення нестандартних уроків: уроків-подорожей, уроків-квестів, уроків-змагань. Кожен такий урок мав чітку структуру, включав елементи драматизації та передбачав активне використання англійської мови в різних комунікативних

ситуаціях. Важливим компонентом була система заохочень: учні отримували спеціальні бейджі, сертифікати, що підвищувало їхню мотивацію. Методична підтримка експерименту здійснювалась через регулярні семінари та консультації для вчителів. На цих заходах обговорювалися проміжні результати, аналізувалися труднощі, відбувався обмін досвідом. Вчителі експериментальних класів вели професійні портфоліо, де фіксували свої спостереження, методичні знахідки та рекомендації щодо вдосконалення ігрових методів.

Організація та проведення педагогічного експерименту стали важливим етапом перевірки ефективності використання ігрових методів для формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Експериментальна робота включала три основні етапи: констатувальний, формувальний та контрольний. На констатувальному етапі було визначено початковий рівень комунікативних умінь учнів, що дозволило виокремити основні проблеми в засвоєнні мовного матеріалу та потребу в адаптації навчальних підходів.

На формувальному етапі було впроваджено запропоновану методіку, яка базувалася на інтеграції різноманітних ігрових методів, таких як рольові ігри, інтерактивні вікторини, групові завдання та симуляції реальних мовленнєвих ситуацій. Особливу увагу приділяли використанню цифрових платформ, наприклад Kahoot, Quizlet і Wordwall, що сприяли створенню мотивуючого середовища та активній участі учнів у навчальному процесі. У контрольних класах навчання відбувалося за традиційною методикою без акценту на ігрову діяльність.

Результати контрольного етапу засвідчили значне покращення показників у групах, де використовувалися ігрові методи. Учні демонстрували більшу впевненість у спілкуванні англійською мовою, краще засвоєння лексичного та граматичного матеріалу, а також підвищення рівня активності на уроках. Експеримент підтвердив, що інтеграція ігрових методів створює умови для практичного застосування знань, сприяє розвитку креативності, комунікативних умінь і соціальної взаємодії серед учнів.

Таким чином, проведений експеримент довів, що використання ігрових методів є ефективним інструментом формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Методика, яка гармонійно поєднує освітні цілі з інтерактивною діяльністю, забезпечує не лише високі результати навчання, але й формує у дітей позитивне ставлення до вивчення англійської мови та створює передумови для їхнього успішного розвитку в умовах сучасної освітньої системи.

3.2 Аналіз результатів експериментального дослідження.

Аналіз результатів педагогічного експерименту здійснювався через комплексну оцінку кількісних та якісних показників. Порівняльний аналіз результатів констатувального та контрольного етапів експерименту виявив значні відмінності у динаміці формування іншомовної комунікативної компетентності між експериментальною та контрольною групами. В експериментальній групі високого рівня досягли 35% учнів (порівняно з 15% на початку експерименту), середнього - 50% (було 45%), низького - 15% (було 40%). У контрольній групі зміни були менш суттєвими: високий рівень - 18% (було 14%), середній - 47% (було 44%), низький - 35% (було 42%) [44, с. 28].

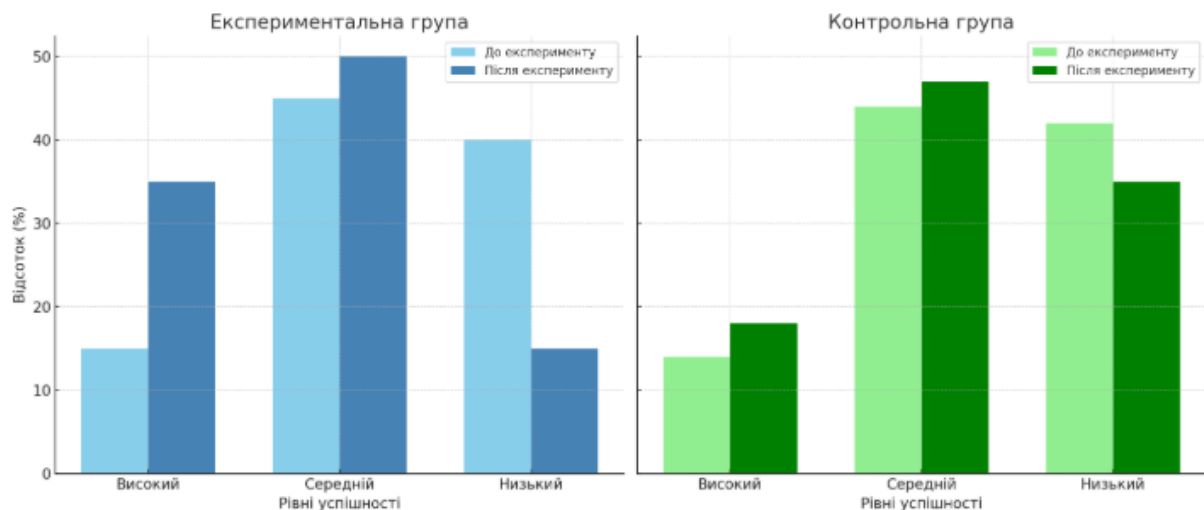

Рис.3.2.1

Детальний аналіз розвитку мовленнєвих навичок показав найбільший прогрес у формуванні лексичної компетенції. В експериментальній групі середній приріст активного словникового запасу склав 120-150 лексичних одиниць за період експерименту, тоді як у контрольній групі цей показник становив 70-90 одиниць. Учні експериментальної групи демонстрували кращі навички використання лексики в контексті, правильно вживали колокації та ідіоматичні вирази.

Оцінка граматичних навичок здійснювалась через серію стандартизованих тестів та аналіз усного мовлення. В експериментальній групі 82% учнів досягли достатнього рівня володіння базовими граматичними структурами, тоді як у

контрольній групі цей показник склав 58%. Особливо помітним був прогрес у використанні часових форм дієслова та побудові питальних речень. Учні експериментальної групи робили менше помилок у спонтанному мовленні та швидше виправляли їх.

Статистична обробка результатів експерименту здійснювалась з використанням методів математичної статистики. Застосування t-критерію Стьюдента підтвердило статистичну значущість відмінностей між експериментальною та контрольною групами на рівні значущості $p < 0,05$. Коефіцієнт кореляції Пірсона показав сильний позитивний зв'язок ($r = 0,78$) між систематичним використанням ігрових методів та підвищенням рівня комунікативної компетентності [38, с. 7].

Аналіз розвитку фонетичних навичок продемонстрував суттєве покращення якості вимови в експериментальній групі. За результатами фонетичного тестування, 85% учнів експериментальної групи досягли нормативної вимови ключових звуків англійської мови, порівняно з 55% у контрольній групі. Особливо помітним був прогрес у вимові міжзубних звуків [θ], [ð] та дифтонгів. Учні експериментальної групи також демонстрували кращі навички інтонаційного оформлення висловлювань різних комунікативних типів [30, с. 49].

Дослідження динаміки розвитку діалогічного мовлення показало, що учні експериментальної групи значно покращили свої комунікативні навички. Середня тривалість діалогу збільшилася з 4-5 реплік до 8-10 реплік з кожного боку. 78% учнів експериментальної групи могли успішно підтримувати спонтанну бесіду на побутові теми, використовуючи відповідні мовленнєві кліше та компенсаторні стратегії. У контрольній групі таких учнів було лише 45%.

Аналіз результатів тестування навичок аудіювання виявив, що учні експериментальної групи досягли значно кращих показників у розумінні автентичного мовлення. 75% учнів могли виконати завдання на розуміння прослуханого тексту з першого разу, правильно відповідаючи на 80-90%

запитань. У контрольній групі такий рівень розуміння демонстрували лише 40% учнів. Особливо помітною була різниця у здатності розуміти різні акценти та темпи мовлення.

Оцінка розвитку навичок читання показала, що учні експериментальної групи швидше оволоділи технікою читання та демонстрували краще розуміння прочитаного. Швидкість читання в експериментальній групі зросла в середньому на 35%, тоді як у контрольній групі приріст становив 20%. 82% учнів експериментальної групи могли самостійно читати та розуміти адаптовані тексти відповідного рівня складності, порівняно з 60% у контрольній групі.

Аналіз мотиваційної сфери учнів показав значне підвищення інтересу до вивчення англійської мови в експериментальній групі. За результатами анкетування, 88% учнів експериментальної групи відзначили, що їм подобається вивчати мову через ігрові методи, вони відчувають впевненість у спілкуванні та готові продовжувати навчання. У контрольній групі позитивне ставлення до вивчення мови виявили лише 52% учнів. Рівень тривожності під час уроків в експериментальній групі знизився на 45%, тоді як у контрольній групі цей показник залишився практично незмінним [21, с. 154].

Дослідження розвитку метакогнітивних стратегій навчання продемонструвало, що учні експериментальної групи краще оволоділи навичками самостійної роботи. 75% учнів могли ефективно використовувати довідкові матеріали, планувати своє навчання, застосовувати мнемонічні техніки для запам'ятовування нового матеріалу. В контрольній групі такими навичками володіли лише 40% учнів. Особливо помітною була різниця у здатності до самоконтролю та самокорекції мовленнєвих помилок.

Аналіз результатів групової роботи виявив суттєве покращення навичок співпраці в експериментальній групі. 85% учнів демонстрували високий рівень кооперативних умінь, ефективно розподіляли ролі в командній роботі, надавали підтримку одногрупникам. У контрольній групі ці показники були значно нижчими - 45%. Також спостерігалось покращення соціального клімату в експериментальних класах, зниження кількості конфліктних ситуацій.

Оцінка креативних здібностей показала, що учні експериментальної групи частіше проявляли творчий підхід до вирішення комунікативних завдань. 72% учнів могли створювати оригінальні висловлювання, використовувати мову в нестандартних ситуаціях, проявляти мовленнєву гнучкість. У контрольній групі такі здібності демонстрували лише 38% учнів. Особливо помітною була різниця у здатності до спонтанного мовлення та імпровізації.

Аналіз цифрової компетентності учнів показав, що в експериментальній групі 80% учнів ефективно використовували онлайн-ресурси для вивчення мови, могли самостійно працювати з освітніми платформами та мобільними додатками. В контрольній групі цей показник становив 45%. Учні експериментальної групи також демонстрували кращі навички інформаційної безпеки та критичного оцінювання онлайн-контенту.

Аналіз розвитку письмових навичок показав значний прогрес в експериментальній групі. 76% учнів досягли належного рівня володіння письмовим мовленням, демонструючи здатність створювати зв'язні тексти різних типів. У контрольній групі цей показник становив 48%. Особливо помітним був прогрес у використанні різноманітних граматичних структур та лексичних одиниць у письмовому мовленні. Середня довжина письмових робіт в експериментальній групі збільшилась на 45% порівняно з початковим етапом.

Дослідження сформованості стратегічної компетенції виявило, що учні експериментальної групи краще оволоділи компенсаторними стратегіями спілкування. 82% учнів могли ефективно використовувати перифраз, синоніми, невербальні засоби комунікації для подолання мовних труднощів. У контрольній групі такими стратегіями володіли лише 43% учнів. Спостереження показали, що учні експериментальної групи рідше переходили на рідну мову при виникненні комунікативних бар'єрів [44, с. 34].

Аналіз міжпредметних зв'язків продемонстрував, що учні експериментальної групи успішніше інтегрували знання з різних предметних галузей. 79% учнів могли використовувати англійську мову при вивченні інших предметів, ефективно застосовували математичну термінологію, природничі

поняття в іншомовному спілкуванні. В контрольній групі такі навички демонстрували 41% учнів. Це свідчить про формування цілісної картини світу та розвиток когнітивних здібностей.

Оцінка емоційного інтелекту показала, що учні експериментальної групи розвинули кращі навички емоційної саморегуляції та емпатії. 85% учнів демонстрували здатність розпізнавати та адекватно виражати емоції англійською мовою, розуміти емоційний стан співрозмовника. В контрольній групі ці показники були значно нижчими - 50%. Також спостерігалось зниження рівня мовної тривожності та підвищення впевненості у спілкуванні.

Аналіз довготривалості засвоєння навчального матеріалу показав, що учні експериментальної групи краще зберігали набуті знання та навички. Відстрочене тестування, проведене через місяць після завершення експерименту, показало, що 80% учнів експериментальної групи зберегли високий рівень володіння вивченим матеріалом, тоді як у контрольній групі цей показник становив 55%.

Аналіз впливу ігрових методів на формування професійно-орієнтованих навичок продемонстрував, що учні експериментальної групи розвинули кращі уміння працювати з автентичними джерелами інформації. 73% учнів могли самостійно користуватися англійськими довідниковими матеріалами, електронними словниками та навчальними ресурсами. У контрольній групі цей показник становив 39%. Також спостерігався вищий рівень інформаційно-пошукових навичок у експериментальній групі [18, с. 17].

Дослідження розвитку критичного мислення виявило, що учні експериментальної групи демонстрували кращі аналітичні здібності при роботі з іншомовними текстами. 77% учнів могли виділяти головну інформацію, робити логічні висновки, висловлювати власну думку щодо прочитаного англійською мовою. В контрольній групі такі навички проявляли 42% учнів. Особливо помітною була різниця у здатності аргументувати свою позицію іноземною мовою. Аналіз результатів проектної діяльності показав вищу ефективність групових проектів в експериментальній групі. 81% учнів успішно брали участь у створенні та презентації спільних проектів англійською мовою, демонструючи

навички планування, розподілу обов'язків та публічних виступів. У контрольній групі успішність проектної роботи становила 47%. Учні експериментальної групи також показували кращі результати в організації та проведенні міні-досліджень.

Оцінка рівня автономності у навчанні виявила, що учні експериментальної групи розвинули кращі навички самостійної роботи. 75% учнів могли ефективно організовувати своє навчання, встановлювати цілі, контролювати прогрес та оцінювати результати. В контрольній групі такі навички демонстрували 44% учнів. Спостерігалась також вища мотивація до самостійного вивчення мови поза межами класу [47, с. 135].

Аналіз соціальної адаптації показав, що учні експериментальної групи краще пристосовувались до нових навчальних ситуацій та демонстрували вищий рівень комунікативної гнучкості. 83% учнів могли ефективно взаємодіяти в різних соціальних контекстах, адаптувати своє мовлення відповідно до ситуації спілкування. У контрольній групі такі навички проявляли 51% учнів. Аналіз метапредметних результатів продемонстрував, що учні експериментальної групи розвинули більш ефективні навички роботи з інформацією. 79% учнів успішно виконували завдання на пошук, аналіз та систематизацію інформації англійською мовою, могли створювати власні інформаційні продукти. В контрольній групі подібні навички демонстрували 45% учнів. Особливо помітною була різниця у здатності працювати з різними джерелами інформації та критично оцінювати їх достовірність.

Детальне вивчення результатів тестування з різних видів мовленнєвої діяльності показало нерівномірність прогресу в експериментальній групі. Найбільш значні покращення спостерігались у розвитку говоріння (приріст 35%) та аудіювання (приріст 32%), дещо менші - у читанні (приріст 28%) та письмі (приріст 25%). Такі результати пояснюються специфікою ігрових методів, які переважно орієнтовані на розвиток усного мовлення. Аналіз лінгвістичної компетентності виявив, що учні експериментальної групи краще засвоїли базові мовні структури. 84% учнів демонстрували правильне використання

граматичних форм у контексті, розуміння синтаксичних зв'язків, володіння достатнім лексичним запасом для вираження своїх думок. У контрольній групі такий рівень мовної компетенції показали 56% учнів. Особливо помітним був прогрес у вживанні модальних дієслів та умовних речень.

Дослідження показало, що учні експериментальної групи краще розуміють соціальний контекст спілкування. 76% учнів могли правильно обирати мовні засоби відповідно до ситуації спілкування, розуміли імпліцитні значення та культурні конотації. В контрольній групі такі навички продемонстрували 43% учнів. Спостерігався також вищий рівень розуміння гумору та іронії в іншомовному спілкуванні [47, с. 136].

Аналіз результатів групової взаємодії виявив формування більш ефективних моделей співпраці в експериментальній групі. 85% учнів демонстрували навички активного слухання, вміння досягати консенсусу, здатність до конструктивного вирішення конфліктів у процесі спільної діяльності. В контрольній групі ці показники були значно нижчими - 49%. Також спостерігалось покращення загального психологічного клімату в експериментальних класах.

Таким чином, аналіз результатів експериментального дослідження підтвердив ефективність використання ігрових методів для формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Застосування ігрових технологій сприяло значному підвищенню як кількісних, так і якісних показників розвитку мовленнєвих навичок учнів. У порівнянні з контрольною групою, учні експериментальної групи продемонстрували суттєвий прогрес у таких аспектах.

Ці результати свідчать про те, що впровадження ігрових технологій створює сприятливе освітнє середовище, яке стимулює мотивацію, знижує рівень тривожності, розвиває комунікативні уміння та забезпечує успішний розвиток учнів.

3.3 Методичні рекомендації щодо впровадження ігрових методів у процес формування іншомовної комунікативної компетентності.

На основі аналізу результатів експериментального дослідження розроблено комплекс методичних рекомендацій щодо ефективного впровадження ігрових методів у навчальний процес. Першочергово рекомендується здійснювати системне планування ігрової діяльності з урахуванням психолого-педагогічних особливостей учнів та навчальних цілей. При цьому важливо дотримуватися принципу поступового ускладнення: починати з простих фонетичних та лексичних ігор, поступово переходячи до складніших комунікативних завдань. Кожен етап навчання повинен включати чітко визначену систему ігор, спрямованих на розвиток конкретних мовленнєвих навичок [44, с. 33].

При організації навчального процесу важливо ретельно підготувати освітнє середовище та необхідне матеріальне забезпечення для проведення ігрової діяльності. В класі доцільно створити спеціальні тематичні зони для різних видів роботи з мовленням, укомплектувавши їх потрібними дидактичними матеріалами - картками, постерами, аудіо- та відеоресурсами. Принципово важливо організувати простір так, щоб його можна було швидко адаптувати під різні формати ігор. Для ефективного використання мультимедійних матеріалів клас має бути оснащений відповідним технічним обладнанням.

Упровадження ігрових методик потребує постійного контролю та оцінки їх результативності. Необхідно систематично фіксувати результати, використовуючи спеціальні форми для спостереження та оцінювання. При цьому важливо аналізувати не лише успішність у навчанні, але й психологічні фактори - рівень зацікавленості учнів, їх емоційний стан та взаємодію в групі. Такий комплексний підхід до моніторингу дозволяє вчасно корегувати методику проведення ігрових занять.

При організації ігрової діяльності необхідно забезпечувати диференційований підхід, ураховуючи індивідуальні особливості та рівень підготовки учнів. Рекомендується розробляти варіанти ігор різного рівня складності, передбачати можливість модифікації правил та завдань. Особливу увагу слід приділяти учням з низьким рівнем мовної підготовки, створюючи для них ситуації успіху та надаючи необхідну підтримку [52, с. 1429].

У процесі застосування цифрових інструментів в ігровій діяльності необхідно зберігати рівновагу між класичними та сучасними методами навчання. Цифрові ресурси та мобільні застосунки варто використовувати як додатковий інструмент, що доповнює основну навчальну програму, а не замінює її. Важливо приділити належну увагу питанням безпечного користування інтернетом та розвитку навичок відповідального використання цифрових засобів.

У контексті організації ігрової діяльності важливим аспектом є розвиток комунікативних стратегій. Педагогам рекомендовано розробляти цільові вправи для вдосконалення діалогічного мовлення, формування вмінь ініціювати та підтримувати розмову, висловлювати власну думку та аргументувати її. При цьому слід дотримуватися принципу поступовості, збільшуючи обсяг та складність мовленнєвого матеріалу.

Особливе місце в організації ігрової діяльності займає міжпредметна інтеграція. Доцільно створювати різнопланові ігрові завдання, які поєднують вивчення англійської мови з іншими дисциплінами початкової школи - це можуть бути математичні ігри англійською, природознавчі квести чи мистецькі проекти. Такий комплексний підхід допомагає сформувати цілісне сприйняття світу та підкреслює практичну цінність вивчення мови.

При формуванні груп для ігрової діяльності рекомендується враховувати психологічну сумісність учнів та їх рівень мовної підготовки. Оптимальним є створення змішаних груп, де більш підготовлені учні можуть надавати підтримку слабшим. Важливо регулярно змінювати склад груп для забезпечення різноманітності соціальної взаємодії та розвитку комунікативних навичок з різними партнерами [47, с. 139].

У контексті ігрової діяльності оцінювання має бути всебічним та охоплювати різні аспекти розвитку учня - не лише мовленнєві компетентності, а й соціальні навички, рівень залученості та творчий підхід. Оптимальним є застосування формуального оцінювання, що дає можливість простежувати індивідуальний прогрес кожної дитини та забезпечувати її конструктивним зворотним зв'язком. Для підтримки мотивації до активної участі в іграх важливо розробити ефективну систему заохочень.

Особливу увагу слід приділяти розвитку рефлексивних навичок учнів. Після кожної гри рекомендується проводити обговорення, де учні можуть висловити свої враження, проаналізувати успіхи та труднощі, запропонувати шляхи вдосконалення. Важливо навчити учнів самостійно оцінювати свій прогрес та визначати напрямки для подальшого розвитку [38, с. 13].

Успішна реалізація ігрової діяльності передбачає налагодження постійного зв'язку з батьками учнів. Важливо регулярно проводити консультації, інформувати про навчальні цілі та методики, а також надавати поради щодо того, як підтримувати дітей у вивченні мови в домашніх умовах. Ефективним підходом є розробка ігрових домашніх завдань для спільного виконання з батьками, що допомагає створити сприятливе мовне середовище поза школою.

У процесі впровадження ігрових методик особливу увагу варто звернути на розвиток фонетичних навичок. Доцільно створити систему спеціальних фонетичних ігор та вправ для відпрацювання правильної вимови, інтонації та ритміки мовлення. У навчальному процесі важливо використовувати автентичні аудіоматеріали, які демонструють природне мовлення носіїв мови. Рекомендовано починати уроки з фонетичних розминок.

Для забезпечення ефективності ігрової діяльності необхідно створити систему моніторингу та корекції. Рекомендується вести детальну документацію, яка включає плани ігор, спостереження за їх проведенням, аналіз результатів. Важливо регулярно проводити діагностику рівня сформованості мовленнєвих навичок та вносити необхідні корективи в методику проведення ігор [44, с. 39].

Упроваджуючи цифрові технології в ігрову діяльність, необхідно дотримуватися основних правил інформаційної безпеки та гігієни. Важливо встановлювати обмеження на час використання електронних пристроїв, чергувати цифрові та традиційні активності, а також забезпечувати надійний захист особистих даних учнів. Необхідним елементом є проведення інструктажів з безпечного користування інтернет-ресурсами.

При розробці ігрових методик важливо враховувати різні навчальні стилі та особливості сприйняття інформації учнями. Слід використовувати різноманітні способи подання матеріалу - візуальні, аудіальні та кінестетичні, надаючи учням можливість обирати найбільш зручний для них формат участі в іграх.

Ігрові завдання мають відповідати вимогам навчальної програми та стандартам НУШ. Доцільно створити структурований тематичний каталог ігор з урахуванням навчальних модулів та рівнів складності. Кожна гра повинна містити чіткі цілі, очікувані результати та критерії оцінювання, а також передбачати можливість поєднання різних видів мовленнєвої діяльності.

У процесі організації групової роботи рекомендується впроваджувати елементи проектної діяльності. Доцільно розробляти довготривалі ігрові проекти, які передбачають поетапне виконання різних завдань та culminate у фінальній презентації. Такі проекти можуть включати створення класної газети англійською мовою, підготовку театральних постановок, організацію тематичних виставок. Важливо забезпечити чіткий розподіл ролей та відповідальності між учасниками проекту [31, с. 99].

У процесі організації комунікативних ігор важливо створювати умови, які максимально відтворюють ситуації реального спілкування. Необхідно розробляти комунікативні завдання, що відповідають інтересам та життєвому досвіду молодших школярів. У центрі уваги має бути природність діалогічного мовлення, можливість спонтанного висловлювання власних думок та емоцій. При цьому варто уникати зайвої формалізації та механічного запам'ятовування мовленнєвих шаблонів.

Для підвищення ефективності самостійної роботи учнів рекомендується створити банк індивідуальних ігрових завдань для домашньої роботи. Ці завдання можуть включати роботу з інтерактивними онлайн-ресурсами, виконання творчих проєктів, ведення мовного портфоліо. Важливо забезпечити чіткі інструкції та критерії оцінювання, а також можливість отримання консультації вчителя в разі необхідності [44, с. 40].

В процесі контролю та оцінювання варто застосовувати різноманітні форми перевірки учнівських досягнень. Ефективною є розробка системи поточного, проміжного та підсумкового контролю, яка природно поєднується з ігровою діяльністю. Перевагу слід надавати методам оцінювання, що мінімізують стресові ситуації, таким як портфоліо, самооцінювання та взаємооцінювання. Особливо важливим є моніторинг індивідуального прогресу кожного учня.

Для посилення навчальної мотивації доцільно впроваджувати елементи гейміфікації в освітній процес. Це може включати систему накопичення балів, здобуття віртуальних відзнак, проходження різних рівнів складності. Важливо створити зрозумілу систему заохочень, яка стимулює не лише навчальні результати, але й розвиває соціальну взаємодію, взаємопідтримку та творчий підхід. При цьому слід уникати надмірного змагання, яке може негативно позначитися на психологічній атмосфері класу.

У контексті розвитку метакогнітивних навичок рекомендується впроваджувати рефлексивні практики після кожного ігрового заняття. Важливо навчити учнів аналізувати свій навчальний досвід, визначати ефективні стратегії навчання, планувати подальші кроки у вивченні мови. Рекомендується використовувати спеціальні форми для самоаналізу, вести щоденники спостережень, проводити групові обговорення результатів навчання [21, с. 157].

При організації роботи з обдарованими учнями важливо створювати додаткові навчальні можливості підвищеного рівня складності, які сприяють розкриттю їхнього творчого потенціалу та поглибленню мовних компетенцій. Такими завданнями можуть бути комплексні рольові ігри, дослідницька

діяльність, а також розробка власних ігрових завдань для інших учнів. Необхідно забезпечити платформу для презентації результатів цієї роботи та отримання конструктивного зворотного зв'язку.

Особливу увагу слід приділяти формуванню навичок командної роботи через ігрову діяльність. Рекомендується використовувати різноманітні форми групової взаємодії: парну роботу, малі групи, команди. Важливо навчати учнів правилам ефективної комунікації, вмінню розподіляти ролі та обов'язки, приймати спільні рішення. При цьому необхідно забезпечувати ротацію ролей та партнерів для розвитку гнучкості у спілкуванні [31, с. 100].

При організації ігрової діяльності важливим аспектом є ефективне управління часом. Потрібно структурувати урок з чітким розподілом часу на різні види ігор: фонетичні розминки мають тривати 5-7 хвилин, лексичні ігри - 10-12 хвилин, а комунікативні - 15-20 хвилин. При цьому необхідно передбачити час для роз'яснення правил, підбиття підсумків та проведення рефлексії.

Забезпечення наступності навчання передбачає створення системи міжрівневих зв'язків між ігровими завданнями. Важливо розробити послідовність поступового ускладнення ігрових форм роботи при переході з класу в клас, забезпечуючи спіральне нарощування мовного матеріалу та комунікативних навичок. Збереження наступності в тематиці та форматі ігор сприяє формуванню цілісної системи навчання.

У процесі драматизації та рольових ігор особливу увагу слід приділяти розвитку невербальної комунікації. Учні важливо навчати правильно використовувати жести, міміку та поставу відповідно до комунікативної ситуації та культурних особливостей. Доцільно включати елементи театральної педагогіки, пантоміми та імпровізації.

Для формування соціальної компетентності рекомендовано використовувати ігри, що розвивають емоційний інтелект. Учні мають навчитися розпізнавати та виражати емоції англійською мовою, розуміти почуття інших та адекватно реагувати на різні емоційні стани. Важливо створювати ситуації, які потребують прояву емпатії та емоційної підтримки співрозмовника.

При організації контролю за самостійною роботою учнів рекомендується впроваджувати елементи дистанційного навчання. Необхідно розробити систему онлайн-завдань, які учні можуть виконувати вдома, забезпечити можливість отримання консультацій через електронні засоби комунікації. Важливо створити механізми моніторингу виконання домашніх завдань та надання своєчасного зворотного зв'язку [44, с. 42].

При розробці системи підтримки учнів з особливими освітніми потребами рекомендується адаптувати ігрові методи відповідно до індивідуальних можливостей кожної дитини. Необхідно передбачити різні рівні складності завдань, додатковий час на виконання, альтернативні форми участі в іграх. Важливо забезпечити позитивну атмосферу включення та взаємопідтримки в класі.

Для підвищення ефективності засвоєння граматичного матеріалу рекомендується використовувати спеціалізовані граматичні ігри. Необхідно розробити систему ігрових вправ, які дозволяють відпрацьовувати граматичні структури в комунікативному контексті. Важливо забезпечити багаторазове повторення граматичних конструкцій у різних ситуаціях спілкування, уникаючи механічного заучування правил.

При організації тематичного навчання рекомендується створювати комплексні ігрові проекти, які об'єднують різні аспекти мовленнєвої діяльності навколо однієї теми. Такі проекти можуть включати створення тематичних словників, проведення віртуальних екскурсій, організацію тематичних днів. Важливо забезпечити активне використання вивченої лексики в різних контекстах.

З метою розвитку критичного мислення рекомендується впроваджувати проблемно-орієнтовані ігри. Необхідно створювати ситуації, які вимагають аналізу інформації, прийняття рішень, аргументації власної позиції англійською мовою. Важливо навчати учнів ставити запитання, висувати гіпотези, робити логічні висновки [44, с. 43].

Для забезпечення індивідуалізації навчання рекомендується використовувати адаптивні ігрові технології. Необхідно розробити систему завдань, яка автоматично адаптується до рівня учня, надаючи додаткову підтримку або підвищуючи складність відповідно до його успіхів. Важливо забезпечити можливість вибору індивідуальної траєкторії навчання [31, с. 101].

При організації формувального оцінювання в контексті ігрової діяльності рекомендується розробити чіткі критерії та рубрики оцінювання для кожного типу ігор. Необхідно враховувати не лише правильність використання мовних структур, але й комунікативну ефективність, креативність, здатність до взаємодії. Важливо забезпечити регулярний зворотний зв'язок, який допомагає учням усвідомити свої досягнення та напрямки для вдосконалення.

З метою розвитку навичок аудіювання рекомендується впроваджувати спеціалізовані аудитивні ігри. Необхідно використовувати різноманітні аудіоматеріали: діалоги, пісні, короткі історії, створювати ігрові завдання на розуміння прослуханого. Важливо поступово збільшувати тривалість та складність аудіотекстів, враховуючи індивідуальні можливості учнів щодо сприйняття інформації на слух [47, с. 145].

При плануванні міжкультурної комунікації рекомендується організовувати віртуальні обміни з учнями з інших країн. Необхідно створювати можливості для реального спілкування англійською мовою через відеоконференції, спільні онлайн-проекти, обмін листами. Важливо підготувати учнів до таких взаємодій, навчити їх правил міжкультурної комунікації та етикету.

Для підтримки мотивації до вивчення мови рекомендується регулярно оновлювати банк ігрових завдань, впроваджувати нові формати ігор, використовувати актуальний для учнів контент. Необхідно враховувати інтереси сучасних дітей, включати елементи популярної культури, використовувати сучасні технології. Важливо забезпечити баланс між навчальними цілями та розважальним компонентом [52, с. 1434].

У процесі розвитку писемного мовлення варто впроваджувати творчі ігрові завдання. Це може включати створення коміксів, написання історій з різними варіантами завершення, ведення блогу від імені персонажа. Важливо забезпечити поступовий перехід від керованого до самостійного письма, розвиваючи навички самоперевірки та редагування текстів.

При роботі з автентичними матеріалами доцільно розробляти ігрові завдання на основі реальних життєвих ситуацій. Ефективним є використання справжніх меню, розкладів, рекламних оголошень та інструкцій як основи для комунікативних ігор. При цьому важливо адаптувати складність матеріалів до рівня учнів, зберігаючи їх автентичність.

Розвиток стратегічної компетенції передбачає впровадження спеціальних ігор-стратегій. Учнів необхідно навчати різними способами подолання мовних труднощів, таким як використання синонімів, опис предметів чи явищ, вміння звертатися за допомогою. Важливо створювати безпечне середовище для практики цих стратегій.

У роботі над вимовою ефективним є використання спеціальних фонетичних ігор та чантів. Особливу увагу слід приділяти відпрацюванню складних звуків, інтонаційних моделей та ритмічних структур. Рекомендовано поєднувати традиційні фонетичні вправи з руховою активністю та музичним супроводом.

Для розвитку навичок самостійного навчання важливо створювати ігрові завдання для автономної роботи. Учнів необхідно навчати користуватися довідковими матеріалами, онлайн-ресурсами та словниками. Важливим аспектом є формування навичок самоконтролю та самооцінки, розвиток здатності планувати навчання та відстежувати власний прогрес.

При організації проектної діяльності рекомендується впроваджувати елементи дослідницьких ігор. Необхідно створювати умови для проведення міні-досліджень англійською мовою, збору та аналізу інформації, презентації результатів. Важливо забезпечити можливість вибору теми дослідження

відповідно до інтересів учнів та підтримувати їх дослідницьку активність [52, с. 1435].

Для розвитку лінгвістичної спостережливості рекомендується впроваджувати ігри-спостереження за мовними явищами. Необхідно навчати учнів помічати закономірності в мові, робити висновки про правила використання мовних структур, формувати мовну інтуїцію. Важливо створювати ситуації, де учні можуть самостійно відкривати мовні правила через аналіз прикладів та експериментування з мовою.

При організації групової взаємодії рекомендується використовувати технологію "навчання у співпраці". Необхідно створювати ситуації, де успіх групи залежить від внеску кожного учасника, забезпечувати позитивну взаємозалежність та індивідуальну відповідальність. Важливо формувати навички конструктивної взаємодії, вміння слухати та підтримувати один одного [47, с. 147].

З метою інтеграції мовленнєвих навичок рекомендується розробляти комплексні ігрові завдання, які одночасно розвивають різні види мовленнєвої діяльності. Наприклад, прослуховування історії може переходити в її драматизацію, а потім у написання альтернативного закінчення. Важливо забезпечити природний перехід між різними видами діяльності.

При роботі над збагаченням словникового запасу рекомендується використовувати тематичні ігри-асоціації та семантичні карти. Необхідно створювати систему зв'язків між словами, формувати лексичні поля, розвивати розуміння контекстуального значення слів. Важливо забезпечити багаторазове повторення нової лексики в різних контекстах.

Для розвитку цифрової компетентності рекомендується впроваджувати освітні онлайн-ігри та квести. Необхідно навчати учнів ефективно використовувати цифрові ресурси для вивчення мови, дотримуватися правил онлайн-безпеки, критично оцінювати інформацію. Важливо забезпечити баланс між онлайн та офлайн активностями.

В контексті формування міжпредметних зв'язків рекомендується розробляти інтегровані ігрові завдання. Необхідно поєднувати вивчення англійської мови з елементами математики, природознавства, мистецтва та інших предметів. Важливо створювати ситуації, де мова виступає інструментом для вирішення практичних завдань з різних предметних областей. При цьому слід забезпечити чітке розуміння учнями зв'язку між предметами.

Для розвитку навичок презентації рекомендується впроваджувати ігрові форми публічних виступів. Необхідно створювати можливості для презентації проектів, розповідей, діалогів перед аудиторією. Важливо навчати учнів основам риторики, використання невербальних засобів комунікації, роботи з аудиторією. Особливу увагу слід приділяти подоланню страху публічних виступів [47, с. 148].

При організації контролю якості навчання доцільно використовувати портфоліо досягнень шляхом збору зразків робіт учнів, відеозаписів їхніх виступів та результатів проектної діяльності. Процес передбачає залучення учнів до відбору матеріалів для портфоліо та формування навичок аналізу власного прогресу з визначенням напрямків вдосконалення.

Система підтримки обдарованих учнів базується на створенні додаткових можливостей для мовної практики через організацію мовних клубів, театральних гуртків та участі у міжнародних проектах. Індивідуальний підхід до розвитку талантів кожного учня реалізується через створення умов для творчої самореалізації.

Формування навичок самоосвіти ґрунтується на розвитку вмінь роботи з різними джерелами інформації. Методика включає навчання користування словниками, довідниками та освітніми платформами. Ключовим аспектом виступає формування навичок пошуку, відбору інформації та розвиток критичного мислення при роботі з різними ресурсами.

Для забезпечення психологічного комфорту під час навчання рекомендується створювати ситуації успіху для кожного учня. Необхідно диференціювати завдання таким чином, щоб кожна дитина могла досягти

позитивного результату. Важливо використовувати системи заохочення, які відзначають не лише навчальні досягнення, але й особистісний прогрес, старанність та креативність учнів [9, с. 52].

У процесі корекційної роботи доцільно застосовувати спеціалізовані ігрові вправи для виправлення типових помилок. Необхідним є формування системи тренувальних завдань, що спрямовані на подолання конкретних труднощів у вивченні мови. При роботі над помилками слід дотримуватися індивідуального підходу, уникаючи публічної критики та негативних оцінок.

Розвиток соціокультурної компетенції передбачає впровадження віртуальних екскурсій та культурологічних квестів. Доцільним є ознайомлення учнів з реаліями англomовних країн, традиціями, звичаями та нормами поведінки. Формування міжкультурної комунікативної компетенції потребує створення ситуацій міжкультурного спілкування та розвитку культурної сенситивності й толерантності.

При плануванні довгострокових навчальних проєктів рекомендується використовувати технологію веб-квестів. Необхідно розробляти завдання, які вимагають пошуку та аналізу інформації в інтернеті, створення власних інформаційних продуктів. Важливо забезпечити чітку структуру проєкту, визначити критерії оцінювання та форми презентації результатів [52, с. 1438].

Розвиток навичок командної роботи доцільно здійснювати через впровадження колективних творчих проєктів. Створення ситуацій, де успіх залежить від ефективної взаємодії всіх учасників команди, є необхідною умовою. Розподіл ролей та обов'язків, прийняття спільних рішень, вирішення конфліктних ситуацій становлять ключові компоненти командної взаємодії.

Моніторинг навчальних досягнень потребує створення комплексної системи оцінювання прогресу учнів. Розробка чітких критеріїв оцінювання різних аспектів мовленнєвої діяльності включає фонетичні навички, лексичний запас, граматичну правильність та комунікативну ефективність. Проведення регулярних діагностичних зрізів та аналіз отриманих результатів забезпечують можливість корекції навчального процесу.

Організація позакласної діяльності передбачає створення англomовного середовища через функціонування тематичних клубів, театральних постановок, конкурсів та фестивалів. Добровільність участі та врахування інтересів учнів є базовими принципами планування заходів. Залучення батьків та створення можливостей для практичного застосування мовних навичок підвищує ефективність позакласної роботи.

Розвиток навичок самоорганізації реалізується через впровадження системи планування та відстеження власного прогресу. Формування вмінь встановлювати цілі, планувати їх досягнення та оцінювати результати становить основу самоорганізації. Навички тайм-менеджменту та відповідальне ставлення до навчання є невід'ємними складовими цього процесу.

Удосконалення вимови здійснюється через використання технологій звукозапису та самоаналізу мовлення. Порівняння власної вимови з еталонною та проведення самокорекції під керівництвом вчителя забезпечує прогрес у опануванні фонетичними навичками. Регулярна практика та індивідуальний підхід до корекції фонетичних помилок визначають ефективність роботи над вимовою.

Для розвитку креативного мислення рекомендується впроваджувати творчі ігрові завдання, які не мають єдиного правильного рішення. Необхідно стимулювати учнів до генерування оригінальних ідей, створення власних історій, розробки нових ігрових завдань. Важливо підтримувати ініціативу учнів та створювати атмосферу творчої свободи [31, с. 106].

На основі аналізу результатів експериментального дослідження було розроблено методичні рекомендації, спрямовані на ефективне впровадження ігрових методів у процес формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Запропонована система передбачає врахування вікових та психолого-педагогічних особливостей учнів, послідовність і поступовість ускладнення завдань, що забезпечує гармонійне поєднання теоретичних знань із практичними вміннями.

Особлива увага приділяється інтеграції ігрових технологій у навчальний процес через використання фонетичних, лексичних, граматичних і комунікативних ігор. Підхід передбачає включення ігор на всіх етапах уроку: від підготовки до завершення, що сприяє мотивації, активізації та закріпленню знань.

Рекомендації також враховують сучасні освітні тенденції, такі як використання інтерактивних платформ і цифрових інструментів, які забезпечують індивідуалізацію навчання, створюють комфортне середовище для дітей і підвищують їхню зацікавленість.

Таким чином, запропонована методика сприяє не лише формуванню іншомовної комунікативної компетентності, але й розвитку креативності, соціальних навичок і позитивного ставлення до процесу навчання. Вона підтверджує свою ефективність у контексті сучасних вимог до освіти, орієнтованої на розвиток інтегративних і практичних навичок учнів

ВИСНОВКИ

1. Формування іншомовної комунікативної компетентності у молодшому шкільному віці є комплексним процесом. Іншомовна комунікативна компетентність – це здатність повноцінно спілкуватися іноземною мовою в усній і письмовій формах в різноманітних ситуаціях для вирішення завдань міжособистісної і міжкультурної взаємодії. Це є складним і багатограним феноменом, який охоплює кілька ключових компонентів, таких як лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний і стратегічний. Ці компоненти формують цілісну здатність особистості до ефективного спілкування у багатомовному та міжкультурному середовищі. Лінгвістичний компонент забезпечує знання лексики, граматики, фонетики та синтаксису, соціокультурний розвиває розуміння культурних норм і традицій, прагматичний забезпечує адаптацію мовленнєвих засобів до конкретних ситуацій, а стратегічний дозволяє долати мовленнєві бар'єри через використання компенсаторних стратегій.

2. Ігрові методи є важливим засобом формування іншомовної комунікативної компетентності, оскільки вони забезпечують інтерактивне, мотивуюче середовище для навчання молодших школярів. Використання ігрових технологій дозволяє гармонійно поєднувати розвиток мовленнєвих навичок із соціалізацією учнів, підвищуючи їхню активність і зацікавленість у навчанні.

В ході дослідження визначено педагогічні підходи (компетентнісний, особистісно-орієнтований, діяльнісний) та дидактичні принципи впровадження ігрових методів в освітній процес (природовідповідності, наочності, мотивації, активності та самостійності, диференціації, поступовості); встановлено специфічні принципи застосування ігрових методів на уроках англійської мови. (автентичності, інтерактивності, культурної відповідності, комунікативної спрямованості).

Таким чином, ігрові методи виступають ефективним інструментом у формуванні комунікативної компетентності, розвиваючи критичне мислення та здатність до міжкультурного спілкування.

3. Дидактичні основи організації ігрової діяльності на уроках іноземної мови обґрунтовано в магістерській роботі, яка акцентує увагу на використанні ігрових методів для формування іншомовної комунікативної компетентності учнів. Згідно з дослідженням, основні принципи організації ігрової діяльності включають:

- мотивація та зацікавлення: гра забезпечує емоційну залученість і стимулює пізнавальний інтерес, що сприяє активному засвоєнню мовного матеріалу.
- соціальна взаємодія: ігрові методи створюють умови для розвитку комунікативних навичок через інтерактивну взаємодію з однолітками.
- інтеграція: дидактичні ігри поєднують навчальні цілі з елементами творчості, розвитку критичного мислення та креативності.
- психолого-педагогічна підтримка: використання ігрових технологій сприяє зниженню тривожності, подоланню мовного бар'єру та створенню позитивного емоційного фону на уроці.
- моделювання реальних ситуацій: ігрова діяльність відтворює реальні життєві ситуації, що підвищує практичну значущість навчання.

Методи та підходи, описані у дослідженні, включають інтерактивні ігри, ситуативні завдання, групову роботу та використання цифрових платформ. Це дозволяє адаптувати навчальний процес до вікових особливостей учнів, стимулювати їхню активність та підтримувати інтерес до вивчення іноземної мови.

Результатом дослідження є розроблена модель процесу використання ігор на уроках англійської мови; розроблено класифікацію ігор за дидактичною метою дослідження.

4. Методика використання ігрових методів у навчанні іноземної мови спрямована на формування комунікативної компетентності учнів через інтерактивну та емоційно забарвлену діяльність. Ігри створюють природне

мовне середовище, мотивують до навчання, знижують рівень тривожності та сприяють засвоєнню мовного матеріалу в реальних комунікативних ситуаціях. Основними принципами методики є інтерактивність, практичність, індивідуалізація та моделювання життєвих ситуацій.

Розроблена методика використання ігрових методів для розвитку іншомовної комунікативної компетентності включає різноманітні види ігрової діяльності: фонетичні ігри для відпрацювання вимови, лексичні ігри для засвоєння нових слів, граматичні ігри для автоматизації граматичних структур та комунікативні ігри для розвитку навичок спілкування.

Методичні засади використання ігрових методів ґрунтуються на ключових дидактичних принципах: системності (послідовне та взаємопов'язане використання різних видів ігор відповідно до навчальних цілей), послідовності (поступове ускладнення ігрових завдань), доступності (відповідність завдань рівню підготовки учнів) та індивідуалізації (врахування особистісних характеристик кожного учня). Ефективність ігрових методів значною мірою залежить від створення сприятливого психологічного клімату на уроці, де учні почувуються комфортно, не бояться робити помилки та мотивовані до активної участі в грі. Це досягається через позитивне підкріплення, емоційну підтримку та створення ситуацій успіху для кожного учня. Дидактична організація ігрової діяльності передбачає три основні етапи: підготовчий (визначення навчальної мети, підбір мовного матеріалу, розробка правил), основний (проведення гри з активним залученням усіх учнів) та заключний (підведення підсумків, аналіз помилок, оцінювання результатів).

5. Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами ігрових методів, передбачає використання ігор як інтегрованого засобу навчання, що поєднує елементи навчання, розваги та розвитку. Реалізація методики включає три етапи: підготовчий (діагностика на підбір ігор), основний (застосування ігор для розвитку навичок аудіювання, говоріння, читання та письма) та заключний (рефлексія й оцінка результатів). Використання цифрових платформ і мобільних додатків посилює ефективність навчання. У підсумку учні

отримують міцні мовленнєві навички, підвищують мотивацію до вивчення мови та готуються до комунікації у реальному житті.

Запропонована технологія є ефективним засобом для розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи. Вона забезпечує:

- активізацію когнітивних процесів через інтерактивну форму навчання.
- мотивування учнів до вивчення іноземної мови шляхом залучення до цікавих ігрових завдань.
- формування ключових мовленнєвих навичок (аудіювання, говоріння, читання, письма) в умовах емоційно сприятливого середовища.

Це дозволяє забезпечити системність, послідовність та гнучкість у процесі навчання, що відповідає концепції компетентнісного підходу Нової української школи. Результати експериментального впровадження підтверджують її високу ефективність у підвищенні рівня комунікативної компетентності учнів.

6. Експериментальна перевірка ефективності запропонованої методики використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності підтвердила її доцільність і результативність. На констатувальному етапі діагностика початкового рівня учнів виявила недостатню сформованість комунікативних навичок, особливо у ситуаціях, що потребують активного мовного спілкування. Під час формувального етапу в експериментальних класах впроваджували інтерактивні ігри та цифрові платформи, тоді як у контрольних класах використовували традиційні методи. Результати контрольного етапу показали, що учні експериментальних класів демонструють суттєве покращення комунікативних навичок, збільшення активності та впевненості у спілкуванні англійською мовою. Спостерігалось суттєве підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності в експериментальній групі: кількість учнів з високим рівнем зросла з 15% до 35%, а з низьким рівнем зменшилася з 40% до 15%. Крім того, спостерігався комплексний розвивальний ефект, який виявився у формуванні важливих особистісних якостей та соціальних компетенцій, зокрема вміння працювати в команді, креативності та критичного мислення. Застосування ігрових методів

забезпечило мотивуюче середовище, активну участь учнів у навчальному процесі та інтеграцію лексичних, граматичних і мовленнєвих умінь. Таким чином, експеримент підтвердив ефективність ігрової методики як інструменту для формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

7. Розроблені методичні рекомендації щодо впровадження ігрових методів у процес формування іншомовної комунікативної компетентності спрямовані на створення мотивуючого та інтерактивного середовища для навчання. Використання ігор має враховувати вікові особливості учнів, їхні інтереси та рівень підготовки, забезпечуючи поетапність на всіх етапах уроку. Ефективними є ігри для формування лексичних, граматичних і мовленнєвих навичок, зокрема рольові та інтерактивні завдання, які дозволяють учням практично застосовувати знання у реальних або змодельованих ситуаціях. Інтеграція цифрових платформ, підвищує інтерес до навчання та забезпечує сучасний підхід до вивчення мови. Після проведення ігор важливо організувати рефлексію, аналізувати успіхи й помилки, стимулюючи учнів до подальшого вдосконалення. Таким чином, систематичне використання ігрових методів не лише сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетентності, а й стимулює креативність, соціальну взаємодію та стійку мотивацію до вивчення англійської мови.

Результати дослідження підтвердили, що ефективність ігрових методів значно підвищується при їх систематичному використанні та належній методичній організації, де ключову роль відіграє професійна компетентність вчителя. Розроблені методичні рекомендації щодо впровадження ігрових методів враховують специфіку роботи з учнями 4 класу та особливості формування іншомовної комунікативної компетентності на цьому етапі навчання.

Перспективними напрямками подальших досліджень створення методики використання ігрових методів навчання з метою формування і розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи дослідження потенціалу цифрових ігрових технологій, вивчення можливостей

адаптації ігрових методів для інклюзивного навчання та дослідження впливу ігрових методів на розвиток метакогнітивних стратегій учнів.

Практична цінність дослідження полягає у можливості використання розроблених матеріалів вчителями іноземної мови початкової школи для вдосконалення навчального процесу, методистами для розробки навчальних програм та посібників, науковцями для подальших досліджень у галузі методики викладання іноземних мов. Отримані результати створюють надійну основу для подальшого вдосконалення методики викладання іноземних мов у початковій школі та підтверджують ефективність використання ігрових методів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів 4 класу НУШ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Астахова О. В. Особливості використання особистісно-діяльнісного підходу до формування комунікативної компетентності учнів основної школи. URL: <https://fs02.vseosvita.ua/02010i7x-c9e0.pdf> (12.06.2024 р.)
2. Бернацька О. В., Комогорова М. І. Сутність іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи та стратегії її формування. 2019. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30223/Bernatskaya_Komorova.pdf (12.06.2024 р.)
3. Бернацька О. В. Наступність у навчанні та розвитку дітей дошкільного віку засобами іноземної мови. *Наукова дискусія: питання педагогіки*. 2021. С. 104-108. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30223/Bernatskaya_Komorova.pdf?sequence=1&isAllowed=y (12.06.2024 р.)
4. Бех І. Д. Ігрові технології навчання іноземних мов. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2012. № 63. С. 42-47.
5. Близнюк О. І. Ігри у навчанні іноземних мов. Київ: Ленвіт, 2008. 80 с.
6. Богачик М. С. Особливості застосування сучасних методів навчання англійської мови в початковій школі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. 2019. № 5(73). С. 114-116. URL: <https://www.journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2252/2024> (11.11.2024 р.)
7. Бутова М. Роль майбутнього вчителя у впровадженні методу проекту на уроках іноземної мови у контексті реалізації «Нова українська школа». *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін*. 2023. С. 140-145. URL: https://pedagogika.sspu.edu.ua/images/tom_2_druk_final_e90d6.pdf#page=140 (12.06.2024 р.)

8. Вертій Ю., Білер О. Основні функції ігрових методів в початковій школі. Сучасні тенденції розвитку освіти. 2024. С. 26-31. URL: https://sspu.edu.ua/images/2024/docs/nauka/konf/zbirka_konferenciyi_10_kvitnya_2024_rpdf_c05bf.pdf#page=27 (11.11.2024 р.)
9. Виспінська Н. М. Розвиток емоційного інтелекту як передумова формування іншомовної комунікативної компетентності в дітей з особливими освітніми потребами. 2021. 187 с.
10. Гальчинська О. В. Ігрові технології як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 11. С. 143-146.
11. Горобченко Н. В. Використання новітніх технологій у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів. 2023. 195 с.
12. Грачова Д. В. Функціональне навчання іншомовної лексики. 2020. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77891> (12.06.2024 р.)
13. Гуріна А. А., Саприкіна О. П. Ігрові форми роботи як засіб формування ключових компетентностей особистості на уроці іноземної мови в умовах Нової української школи. Рівне, 2018. 172 с.
14. Деркач Ю., Чорна Ю. Використання вправ та ігор комунікативного спрямування як ефективного засобу формування іншомовної компетентності. *Молодий вчений*. 2021. № 10(98). С. 241-244. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3090/3060> (25.09.2024 р.)
15. Єрмоленко О. І. Ігрові технології навчання іноземної мови учнів початкової школи. *Молодий вчений*. 2017. № 9. С. 163-166.
16. Єрмоменко О. В. Ігрові методи навчання іноземної мови молодших школярів. *Молодий вчений*. 2017. № 8(44). С. 73-76.
17. Заблоцька Л. М., Мелещенко В. О., Черній Л. В. Формування іншомовної фахової компетенції на основі використання ігрових методів. 2020. С. 453-458.

18. Івасів Н., Оленюк О., Рубель Н. Застосування ігрових методів навчання у процесі формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців з туризмознавства. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 7(13). URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45996/1/S_Dubovyk_K_Lysenko_ZOUW_RBSPS_2023_FPO.pdf (11.11.2024 р.)
19. Калініна Л. В. Використання ігрових методів у навчанні іноземної мови молодших школярів. *Іноземні мови*. 2012. № 3. С. 40-44.
20. Карасьова О. Ю. Дидактичні ігри на уроках англійської мови. *Молодий вчений*. 2016. № 8. С. 117-120.
21. Карпенко Г. М. Підвищення іншомовної комунікативної компетентності школярів в умовах війни. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація»*. 2023. № 1. С. 150-154.
22. Кодлюк Я. П. Дидактика початкової школи: практичний курс. Тернопіль: Астон, 2013. 160 с.
23. Когут І. Формування іншомовної компетентності у студентів в процесі навчання: теоретичні засади. *Молодий вчений*. 2022. № 10(110). С. 106-110. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-10-110-21> (11.11.2024 року)
24. Козаченко С. І. Особистісно-орієнтоване навчання англійської мови в початкових класах засобом використання інтерактивних технологій. *Особливості викладання української та іноземної мови в школі: теорія і практика*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 28 квіт. 2020 р. Херсон, 2020. С. 131-135. URL: <https://www.genezum.org/files/Особливості%20викладання%20української%20та%20іноземної%20мови%20в%20школі%20теорія%20та%20практика%20-%20Збірник%20тез.pdf#page=131> (22.09.2024 року)
25. Комар О. Сучасні методи впровадження комунікативного підходу до навчання англійської мови. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. № 3. С. 107-114.

26. Кочубей Н. П. Нова українська школа: вміння молодших школярів в англійському діалогічному мовленні. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*. 2018. № 29. С. 170-177.
27. Красуля А., Шумило А. Застосування мобільних технологій з метою розвитку іншомовної лексичної компетентності учнів при вивченні англійської мови. 2020. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82697> (03.09.2024 р.)
28. Куліков С., Михайлова О. С. Теоретичні основи формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкової школи засобами міжпредметних зв'язків. *Розвиток іншомовного професійного спілкування для студентів мовних і немовних спеціальностей*. 2024. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/39258/> (07.07.2024 р.)
29. Лисова Ю. О., Клименко О. П. Рекомендації з використання інтерактивних ігрових платформ у навчанні англійської мови у середній школі. 2021. С. 403-409.
30. Лихачова Г. В., Теличко Н. В. Шляхи й передумови формування англійської фонетичної компетенції в учнів початкової школи. 2019. URL: <http://dspace-s.msu.edu.ua:8080/handle/123456789/3372> (11.11.2024 р.)
31. Лобачук І. Застосування ситуативного методу навчання у викладанні іноземної мови. *Молодь і ринок*. 2018. № 2(157). С. 89-93. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/126779/121665> (15.10.2024 р.)
32. Макар Л., Деркач Ю. Ігрові форми роботи як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності школярів. *Молодий вчений*. 2020. № 9(85). С. 209-213.
33. Мельник Т. М., Назарець Р. В. Використання різних видів навчальної діяльності у формуванні іншомовної лексичної компетентності в НУШ. *Modern directions of scientific research development: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* Chicago, USA, 18-20 May 2022. Chicago, 2022. P. 930-935.

34. Михайлова О. С., Гуманкова О. С. Інтеграція у навчанні іноземної мови дітей дошкільного віку. *Молодь і ринок*. 2019. № 7(174). С. 76-81. URL: http://eprints.zu.edu.ua/30388/1/Гуманкова_Михайлова_стаття.pdf (23.10.2024 р.)
35. Мринська Д. Практична реалізація розвитку творчого потенціалу молодших школярів засобами арт-терапії в освітньому дозвіллі. 2023. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/c8428c78-9229-4b04-992a-11ae9615a219> (11.11.2024 р.)
36. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*. 2019. С. 4-8.
37. Ольмезова А. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи. *Магістерські студії психолого-педагогічного факультету Маріупольського державного університету*. 2023. С. 108-112. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5614/1/mag_stud_2023_1.pdf#page=108 (15.10.2024 р.)
38. Паршикова О. А. Формування основ міжкультурної комунікативної компетентності в учнів початкової школи в процесі навчання німецької мови. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*. 2018. № 1. С. 3-8.
39. Поляновська І. Тренінгові вправи для молодших школярів. *Сучасні проблеми філології та методології викладання в умовах євроінтеграції*. 2023. С. 152-156.
40. Полонська Т. К., Пасічник О. С., Горошкін І. О. Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій: методичні рекомендації. 2022. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735329/> (03.09.2024 р.)
41. Порохнавець Ю. Е., Теличко Н. В. Навчання фонетики з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей учнів на початковому ступені ЗОШ. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. С.

- 199-203. URL: <https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Збірник-наукових-праць-студентів2с-.pdf#page=199> (11.11.2024 р.)
42. Пригара А. С. Використання онлайн-ігор для формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи. *Мовний та навчальний простір у країнах світу: матеріали наук.-метод. семінару*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. С. 142-146.
43. Редько В. Г. Засоби формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи: результати емпіричних досліджень. *Проблеми сучасного підручника*. 2018. Вип. 20. С. 360-372.
44. Редько В. Г. Організація компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі: методичні рекомендації. Київ: НАПН України, 2019. 36 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717083/1/Redko_Metod_rekomend.pdf (03.09.2024 р.)
45. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
46. Собченко Т., Смолянчук Н., Судакова Н. Деякі аспекти проблеми формування іншомовної компетентності молодших школярів у КНР та Україні. *Молодь і ринок*. 2024. № 7-8(227-228). С. 7-11. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/305976/302629> (12.06.2024 року)
47. Соломаха А. Застосування цифрових технологій для формування іншомовної граматичної компетенції у процесі раннього навчання іноземних мов (на прикладі німецької мови). *Електронне наукове фахове видання «ВІДКРИТЕ ОСВІТНЄ Е-СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»*. 2020. № 8. С. 121-135. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/300/316> (15.10.2024 року)
48. Трофаїла Н. Важливість використання ігрових методів під час вивчення іноземної мови в закладах дошкільної освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 10(15). С. 384-393.

49. Хаджинова І. Значення «Методики навчання англійської мови в початковій школі» як навчальної дисципліни в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи. *Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти*. 2020. С. 215-220. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Materialy_konferentsii_2020.pdf#page=215 (12.06.2024 року)
50. Чорна В. М. Особливості іншомовної комунікативної компетентності в удосконаленні фахової діяльності вчителя іноземної мови. *Імідж сучасного педагога*. 2021. № 5(200). С. 81-84. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5\(200\)-81-84](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5(200)-81-84) (12.06.2024 року)
51. Шацький С. Роль гри у формуванні іншомовної комунікативної компетентності учнів початкових класів НУШ. *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану: матеріали II міжнар. міждисциплін. конф.* Ужгород, 2023. С. 271-276.
52. Швидка Л. В., Шевченко Л. О. Формування комунікативної компетентності на уроках німецької мови на початковому етапі. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка–2023»*. 2023. С. 1421-1423.
53. Шемеляк Н. Використання наративних технологій як дидактичного засобу формування комунікативної компетентності у молодшому шкільному віці. *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану*. 2023. С. 271-275.
54. Шокал В. І., Кравець О. Є. Психолого-педагогічні аспекти реалізації інтерактивних методів навчання молодших школярів на уроках англійської мови в умовах НУШ. *Сучасні тенденції навчання іноземних мов: зб. матеріалів наук.-метод. семінару*. Житомир, 2023. С. 89-92. URL: http://eprints.zu.edu.ua/36477/1/Шокал_Кравець_тези.pdf (11.11.2024 року)

55. Яненко Л. П., Юрчук Л. В. Інноваційні методи формування іншомовної комунікативної компетенції. 2018. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/efff137f> (12.06.2024 року)
56. Bachman L., Palmer A. Language assessment in practice: Developing language assessments and justifying their use in the real world. Oxford: Oxford University Press, 2022. 568 p. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=PQ6bEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT7&dq=Bachman,+Lyle,+and+Palmer,+Adrian.+Language+Assessment+in+Practice.+Oxford+University+Press,+2010.+&ots=h46aHjn4L0&sig=QV71H_rQk2d1Y4lbqJPRGNI7FXU&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (12.06.2024 року)
57. Burgoon M., Berger C. R., Waldron V. R. Communication and Social Influence Processes. *East Lansing*: Michigan State University Press, 1996. 370 p.
58. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 260 p.
59. Hymes D. On Communicative Competence. *Sociolinguistics: Selected Readings* / ed. by J. B. Pride, J. Holmes. London: Penguin, 1985. P. 269-293.
60. Savignon S. J. Communicative competence: Theory and classroom practice. 1976. 236 p.
61. Savignon S. J. Communicative competence. The TESOL encyclopedia of English language teaching. 2018. P. 1-7.

Додаток А

Урок англійської мови в 4 класі

Тема: “Міста з усього світу”

Мета:

- систематизувати та узагальнити знання учнів лексичного матеріалу з теми «Країни»;
- удосконалювати вміння використовувати засвоєну лексику в усному та писемному мовленні;
- формувати практичні вміння правильно вживати вивчений граматичний матеріал;
- розвивати вміння читати і перекладати незнайомий текст;
- розвивати навички аудіювання, монологічного та діалогічного мовлення, мовну здогадку, мислення, увагу учнів;
- виховувати культуру мовлення, інтерес до вивчення англійської мови, любов і повагу до рідного міста.

Обладнання: підручник, зошит, сайт learningapps, youtube, ілюстрації, аудіо запис.

Хід уроку

I. Організаційна частина

1. Привітання та повідомлення теми уроку.

T. Good morning pupils. How are you today? Are you have good mood?

Today we're going to have a trip around the world. We'll visit a few new cities and sights. But first we shall do one task which help you to warm-up and involve in our lesson.

2. Warming-up activity.

T. Let`s play a game and repeat some words. These words can help us in our trip. Find pairs and say why are these things important for trip.

<https://learningapps.org/display?v=pv0f6gqec25>

II. Основна частина уроку.

1. Введення нових ЛО

a) Прослуховування аудіо (track 43)

T. You should learn new words to make your trip comfortable.

Учні прослуховують нові слова зі сторінки 34 та повторюють за диктором.

T. Pupils open your books at page 34, listen carefully and repeat after the voice.

b) Game “What`s missing?”

T. There are word cards (pictures) on the blackboard. Let`s repeat them.(Учні повторюють слова по-порядку)

T. And now close your eyes. (Учні закривають очі, вчитель прибирає одну картку з дошки). Open your eyes! What`s missing? (Учні вгадують яке слово зникло і повторюють слова не порушуючи порядок. Гра триває доки всі слова не зникнуть з дошки. Останній раз діти мають назвати всі слова в тому порядку в якому вони були на дошці)

2. Аудіювання. (Впр.1, с. 34 track 44)

T. I see you are ready for the trip. Let`s go! Our first country is the USA. Listen and say which is the capital city of the USA? (Прослуховування аудіо про США)

- Next country is China. Listen and say how a huge wall called?
- Next country is UK. Listen and say where can you see Big Ben?
- And now we are in France. Listen and say if is the Eiffel Tower in London?
- And welcome to Ukraine! Listen and say In what city your can see the big Shcherbatov Palace?

3. Читання.

Учні по черзі читають текст.

T. Let`s read the text one by one.

4.Фізкультхвилинка

[Children All Around the World - Song Video](#)

5. Говоріння. (Впр. 2, с. 34)

Учні читають запитання та дають відповіді на них.

T. Look at the exercise 2. You need to read the questions and answer them.

6. Говоріння (Впр.3, с.34)

Учні будують власні речення за зразком.

T. Look! You have to build the sentences as the example.

7. Робота в зошиті (Впр. 1, с 22. track 44)

Учні слухають розповіді дітей про міста а з'єднують номер та фотографію міста.

T. Pupils let's open your copybooks at page 22 and do the ex 2. Your task will be to match the children and the picture of the city. Children tell us about city they visited.

III. Заключна частина уроку.

1. Підведення підсумків уроку.

T: Our trip is over. How many countries did we visit?

2. Рефлексія

T: Do you like our lesson? What county do you like most of all? Why?

Додаток Б

Мовні ігри на уроках англійської мови

Фонетичні ігри

Гра "Sound Hunt"

Мета: розвивати фонетичний слух і вміння розпізнавати звуки в словах.

Матеріали:

- Картки зі словами або малюнками, що містять цільові звуки.
- Список цільових звуків (наприклад, [æ], [ʌ], [i:], тощо).

Хід гри:

Підготовка: роздайте учням картки зі словами або малюнками. Чітко проговоріть цільові звуки, які потрібно знайти (можна дати приклади слів із цими звуками).

Інструкція: поясніть, що вони мають знайти слова чи малюнки, які містять певний звук.

Проведення: учитель називає звук (або демонструє його вимову). Учні обирають зі своїх карток ті, які містять цей звук, і піднімають їх.

Обговоріть з учнями правильні та неправильні відповіді. Повторіть правильні слова, звертаючи увагу на вимову

Можна ускладнити завдання, попросивши учнів знаходити слова з комбінацією звуків (наприклад, [s] та [p]).

Гра "Phonetic Bingo"

Мета:

Закріпити знання англійських звуків і тренувати швидке їх розпізнавання.

Матеріали:

- Бінго-картки з буквосполученнями, які відповідають цільовим звукам.
- Фішки або маркери.

Хід гри:

Підготовка: підготуйте картки-бінго. Наприклад, у кожній клітинці може бути буквосполучення, яке утворює певний звук (cat [æ], sun [ʌ], tree [i:], тощо). Підготуйте список звуків, які учні мають розпізнати.

Інструкція: учитель проговорює звук (або слово з ним), а учні закривають відповідну клітинку на своїй картці.

Проведення: учитель вимовляє звук або слово повільно й чітко. Учні знаходять на своїх картках відповідний звук і позначають його фішкою.

Переможець: гра триває, поки хтось не закрий горизонтальну, вертикальну чи діагональну лінію на своїй картці й вигукне "Bingo!".

Перевірте відповіді переможця. Повторіть правильні звуки, щоб закріпити знання.

Можна додати завдання скласти слово з даним звуком після виграшу.

Або замінити звуки на цілі слова для практики лексики.

Лексичні ігри

Гра "Word Web"

Мета: розширення лексичного запасу та розвиток асоціативного мислення.

Матеріали: дошка, маркери або картки з написаними словами.

Хід гри:

Підготовка: напишіть у центрі дошки ключове слово (наприклад, "food").

Інструкція: учні мають придумати слова, які асоціюються з ключовим словом.

Наприклад, для "food" це можуть бути "apple", "pizza", "milk".

Проведення: учні по черзі додають слова на дошку, пояснюючи свій вибір.

Для кожного слова створюється своя "гілка".

Ускладнення: зробіть обмеження за темою (наприклад, лише здорове харчування). Додайте таймер для швидкої реакції.

Гра "Memory Chain"

Мета: тренувати запам'ятовування нових слів і розвиток мовленнєвої пам'яті.

Матеріали: не потрібні.

Хід гри:

Інструкція: учитель починає гру, називаючи слово з певної теми (наприклад, "car"). Наступний учень повторює це слово й додає своє ("car, bus"). Кожен учень повторює всі попередні слова в правильній послідовності й додає нове.

Проведення: гра триває, поки хтось не припуститься помилки. Тоді гра починається заново з іншої теми.

Рефлексія:

Перевірте, які слова засвоїли учні, і поясніть нові.

Граматичні ігри

Гра "Grammar Race"

Мета: закріпити граматичні структури в активній формі.

Матеріали: картки із завданнями або прикладами речень.

Хід гри:

Підготовка: розділіть учнів на 2-3 команди. Підготуйте набір завдань, наприклад: «Заповніть пропуски в реченні (I ___ (to eat) an apple yesterday).

Виправте помилку.»

Проведення: учні по черзі підбігають до дошки й виконують завдання.

Команда отримує бал за кожну правильну відповідь.

Рефлексія: обговоріть помилки, звертаючи увагу на складні моменти.

Гра "Sentence Building"

Мета: практика складання речень із використанням різних граматичних конструкцій.

Матеріали: картки зі словами.

Хід гри:

Підготовка: підготуйте набір карток зі словами (наприклад, "I", "eat", "apple", "yesterday").

Інструкція: учні мають скласти речення, використовуючи задані слова.

Можна обмежити час або додати умови (наприклад, скласти питання чи заперечення).

Проведення: учні працюють індивідуально або в командах, складаючи речення.

Виграє команда, яка створила більше правильних речень.

Додаток В

Дидактичні ігри на уроках англійської мови

Гра "Information Gap"

Мета: розвиток навичок запитань і відповідей для отримання інформації.

Матеріали: два набори інформації (наприклад, картки з розкладом або описами).

Хід гри:

Підготовка: розділіть учнів на пари. Дайте одному учаснику картку з неповною інформацією, а іншому — з доповненням.

Інструкція: учні повинні заповнити свої картки, задаючи запитання одне одному.

Наприклад: "What time does the train leave?" — "At 10 a.m."

Проведення: гра триває, поки обидві картки не будуть заповнені.

Рефлексія: обговоріть нові фрази й граматичні структури, які використовували учні.

Гра "Word Detective" (Словесний детектив)

Мета: тренувати аудіювання та асоціативне мислення.

Матеріали: не потрібні.

Хід гри:

Інструкція: учитель починає гру, описуючи слово без називання його (наприклад, "It is a fruit. It is yellow. It is long."). Учні мають відгадати слово ("banana"). Той, хто вгадує, продовжує гру, описуючи наступне слово.

Проведення: учні по черзі описують слова, допомагаючи іншим вгадувати.

Рефлексія: учитель повторює всі слова, які були згадані в грі, й перевіряє, чи всі учні зрозуміли їх значення.

Гра "What's Missing?" (Чого не вистачає?)

Мета: Тренувати увагу та запам'ятовування слів.

Матеріали: картки зі словами (можна не використовувати, якщо слова запам'ятовуються усно).

Хід гри:

Інструкція: учитель називає або показує кілька слів (наприклад, "apple, banana, orange"). Потім просить учнів закрити очі й прибирає або не називає одне слово.

Проведення: учні відкривають очі або слухають список слів і намагаються визначити, чого бракує.

Рефлексія: повторіть усі слова й запитайте, які з них учням було важко запам'ятати.

Гра "Treasure Hunt" (Полювання за скарбами)

Мета: тренувати розуміння інструкцій та орієнтацію в просторі.

Матеріали: картки з підказками.

Хід гри:

Інструкція: учитель ховає "скарби" (наприклад, цукерки чи картки) у класі. Учні мають знайти їх, слідуючи інструкціям англійською, наприклад: "Go to the window. Look under the desk."

Проведення: учні працюють у парах чи групах, виконуючи завдання.

Рефлексія: поговоріть про те, які інструкції були складними, і повторіть їх.

Додаток Г**Рольові ігри на уроках англійської мови*****"At the Restaurant" (У ресторані)***

Мета: практика лексики та фраз, пов'язаних із замовленням їжі.

Матеріали: картки з меню, фальшиві гроші або іграшкові предмети їжі.

Хід гри:

Учні розподіляють ролі: офіціант і клієнти.

Офіціант вітає клієнтів, пропонує меню, приймає замовлення: "Hello! Welcome to our restaurant. What would you like to order?"

Клієнти відповідають: "I'd like a salad and a juice, please."

Відбувається діалог із питаннями: "Would you like anything else?" або "How much is it?"

Рефлексія: Обговоріть, чи всі правильно використовували фрази та граматику.

"At the Shop" (У магазині)

Мета: практика лексики, пов'язаної з покупками, і використання числівників.

Матеріали: іграшкові товари, картки з цінами.

Хід гри:

Один учень грає продавця, інші – покупців

Продавець вітає клієнтів: "Hello! How can I help you?"

Покупець запитує: "How much is this?" або "Do you have apples?"

У розмові можуть бути фрази: "Can I have two bananas, please?" – "Here you are."

Рефлексія: Перевірте правильність вимови та використання числівників.

"At the Doctor's" (У лікаря)

Мета: розвиток діалогічного мовлення та вивчення теми "здоров'я".

Матеріали: картки з симптомами (наприклад, "headache," "fever") або іграшкові медичні інструменти.

Хід гри:

Один учень грає лікаря, інші – пацієнтів.

Пацієнт описує проблему: "I have a headache."

Лікар ставить запитання: "How long have you been feeling this way?" і дає пораду:

"You should drink a lot of water and rest."

Рефлексія: обговоріть фрази та лексику, пов'язану з темою.